X. évfolyam. Budapest. **252 szám.** Péntek, 1876. október 20.

Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80

Egy szám 8 krajczár.

Hirdetési dij: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.

Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.

Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.

Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.

Kiadó-hivatal:
Budapest IV. megyeháztér 9. sz.
Vodianer F. nyomdájában.

Vagy-vagy.

A bankkérdésben követelt ujabb engedményeket már ismerteté lapunk. Megmondtuk ez ügygyel kapcsolatban, hogy a magyar kormány, mely minden lényeges jogot és fontos érdeket az osztrák nemzeti bank kiváltságos gyámsága alá helyezett, nem fog visszariadni ez ujabb követeléstől sem, a mely csupa r á a d á s természetével bir.

A 80 milliós bankadósság körül tett engedmény után, mely által magát a jogi alapot tette a kormány peres tárgygyá, valóban nem igen sok veszteni való marad. Ha egyszer a Tiszakabinet megadta a lehetőséget arra, hogy a nemzetközi bíróság szerencsétlen eszméjével az ország roskadozó vállaira 25 milliónyi ujabb teher hárittassék, s ezzel az osztrák nemzeti bank szabadalma a szándékolt tiz évi időtartamon tul beláthatlan időkre nyerjen kiváltságot pénzügyi és gazdasági helyzetünk kizsákmányolására: valóban nem sok scrupulust kell legyőznie lelkiismeretlen kormányzatunknak, hogy még a jegykibocsátás 30 százalékán belől is szabad kezet engedjen pénz és hitelpiaczunk teljes függőségben tartására.

Ennek az átkozott kezü kormánynak müködése a bankkérdés megoldásában, a mint nevezni szokták a capitulatiót auf Gnade és Ungnade, három megdöbbentő mozzanatot mutat eddigelé.

Első, hogy a független nemzeti bankról lemondott és nyomorunk legfőbb előmozditóját ruházta fel tiz évre a szabadalom levéllel, — vagyis csinált közös bankot ama régi mód szerint, melynél Bécs a vámszedő s mi a gyarmatosok;

a második, hogy a 80 milliós adósság ügyében tett engedménynyel tiz év helyett bizonytalan időre köté le a megitélendő adósági rész fejében Magyarországot;

a harmadik, hogy a legujabb követeléssel még az „önálló fiókbank“ képtelensége is meg van támadva, mert a budapesti „osztály“ azonnal szinét is elveszti a magyar hiteligények kielégitésére szánt jellegéből, mihelyt a bécsi központon időről időre állapitják meg a harmincz százalékon belől, hány fillért jutassanak alamizsna gyanánt a magyarországi bank perselybe.

Ez egyetlen és utolsó pont által örök remegésben és örök szolgaságban tarthatják Magyarországot, melynek szatócskereskedelme és koldusipara ugyis elveszté még a moczczanás függetlenségét is e pénzhatalom ellenében.

Méltán feltámad hazánk ily szemmellátható megrontási szándékaival szemközt a kérdés, mivel indokolják osztrák részről az uj követelést és mivel mentegeti majd a magyar kormány az e fölött történő alkudozást. Mindkét kérdésre, habár a dolog élének némi burkolásával, ad feleletet a Tisza-kabinet német nyelvü félhivatalos kőnyomatu lapja a „Pester Corr.“ irván, a mint jő:

„A Reichsrathnak közvetlenül beállandó megnyitásával szemben, szükségét érzik lehetőleg mindazt m e g s z ü n t e t n i, a mi az uj kiegyezés e l f o g a d á s á t g á t o l j a. Immár minden pontra nézve biztosnak tartja a kormány az eredményt, csak a bankkérdésre vonatkozólag nem és pedig e tekintetben azon ok tekintetik a legjelentékenyebbnek, hogy Ausztria számára az uj bank szabályzat szerint forditandó 70% a jegykibocsátásból nem elegendő; Magyarország ellenben a részére föntartott 30% ot tettleg nem szükségli. E tekintetben tehát azt ajánlja az osztrák kormány, hogy a magyar bank a szükség mérve szerint az általa nem szükségelt részt jegykészletéből engedje által, azonban csak kölcsönképen és mindenkor csak ad hoc, és pedig oly módon, hogy az illető mindenkori egyezmény a magyar bank javára irattassék és az ezen bankjegyek használatából eredő jövedelmek után esedékes adó Magyarország számára fizettessék.“

E sorokból tehát az tünik ki aggasztó veszedelmünkre, hogy az osztrák kormány el akar háritani mindent, a mi legtávolabbról is akadályozhatná a legtulzóbb osztrák fosztogatókat a kiegyezés megszavazásában. Röviden és vellősen e pontnak értelme az, hogy az osztrák kormány raffinirt taktikája az osztrák közvélemény határtalan követeléseivel fedezi hátát és a napról napra élénkebb tervszerü izgatásokra hivatkozva, csikarja ki még az utolsó rongyot is, melyet a magyar kormánynál az első alkudozások eredménye gyanánt, a szégyen eltakására meghagyott.

Kitünik továbbá e félhivatalos közleményből az, hogy a magyar kormányt még e rongyok elvételének kisérlete sem képes kizökkenteni himező-hámozó állásából, miután a félhivatalos lapnak nincs erélyes szava a visszautasitásra, ellenkezőleg jámbor önmegadással fejtegeti, hogy „Magyarország a részére fentartott 30 százalékot t e t t l e g nem szükségli.“ Ép ilyen nyakatekert okoskodások és engedményleplező nyilatkozatok előzték meg az eddigi alkudozásokat, melyeknek nem volt egyéb eredménye, minthogy a „nagy tacticus“ meghátrált a legcsufosabban.

Az ég szerelmére mit gondolnak ez urak ott fenn a hatalom polczán? Azt hiszik untig eleget tettek a nemzetért, midőn a legelvetemültebb fogások segélyével, melyet a hülyeség és aljasság „honmentő taktikának“ hivogatott, oda férköztek a gyeplőhöz. Semmi sem szent többé előttök és mindent elveszteni kivánnak. Nem tartanak-e attól, hogy ily politika okvetlenül gyanut kelt a bankkal alkudozóknak vagy megvesztegethetlensége, vagy józan esze iránt. Mert szó ide, szó oda, ha Széll Kálmán, kit tárczája által a szerzőség joga tesz felelőssé a bankkérdésben, e pontnál is enged: ugy nyiltan kimondjuk: vagy becsületességében, vagy eszében kell kételkednünk, s ily miniszterek számára Angliában csak két ajtó van nyitva: a Toweré vagy Bedlamé.

A közvélemény mind lázasabb izgalomba jő az események miatt, melyek többé kételkedni sem engednek a háboru kitörése fölött. Európának nyugalma az utolsó kártyákra van föltéve, azt vallja és érzi mindaz, ki figyelmére méltatta a legujabb napok eseményeit. A válságot befejező katastrópha közel voltát egész tömege a legkomorabb hireknek jelenti be. Sima udvariassággal és diplomatiai zárkozottsággal jelentkeznek ugyan a rettegő Európa előtt, de az tagadhatlan, hogy számolnunk kell következményeivel, melyek az egész ó-világot a vas és tüz borzadalmaival fenyegetik. Ha a legutolsó hirek után mérlegeljük a veszély nagyságát és terjedelmét, akkor oly óriás európai háboru készül a tél zordságát örök emléküvé tenni, a minőhöz hasonlót még I. Napoleon világhóditó hadjáratai sem mutattak.

Ma már ugy látszik csak a számadásokat rendezik s a fölött foly főképen a játék, ki hova csatlakozzék, kit mivel nyerjenek meg a hatalmak közül.

A német kormány eddigi burkoltsága sokban nehezitette a helyzet tisztulását; de végre megtörtént ennek részéről is a döntő lökés: Bismark visszautasitotta a hat hónapi fegyverszünetet, s ezzel szint vallott. A mit aggodva sejtettek, s a mi leginkább nehezitette az európai hatalmak müködését Oroszország ellen, Németországot csakugyan erős kötés pontozatai füzik a szláv politikához, és Olaszország, melynek még sok nyerni valója van, követi a reá már szerencsét hozó porosz sast.

Hát Ausztria mit csinál? Az most tünődik azon eszmén, melylyel ismét hátramaradni akar. A Magyarország által gyülölt katonai és reaktionárius befolyások felvont vitorlaötelei között ugrándozik Andrássy, s ezen habozás végleg megbénitja nemcsak a monarchiát, hanem az ily politika iránt bizalmatlanná vált Angliát.

A lázas hangulat fokozására nagyban hozzájárultak a budapesti tanácskozások a királylyal, melyeknek döntő jellegét senkinek sincs kedve kétségbe vonni. Mindazáltal bármily fontos dolgokat végeznek is Budán, az Andrássy visszavonulásáról Bécsben és Párisban terjesztett hir kacsa volt két okból; először, mert a döntés meg nem történt; másodszor, mert ha megis történt volna, találnak módozatot, hogy Andrássy ur kétségeit eloszlassák és lelkiismeretét megnyugtassák.

Legvalószinübb a hir, hogy engedik előbb beleugrani Oroszországot, s aztán mennek ők is utána; amaz lefoglalja Bulgáriát, ezek megszerzik Boszniát, s aztán kaczagnak egyet a közel összekapás fejében. De hát persze ők még most csak tanácskoznak, mikor más készen van, s igy lehet, hogy a szélkakas politika, mely annyira jellemzi Bécset, holnapra fordulhat, csak az nem fordulhat többé, mert bizonyos, hogy Oroszország az angol hat heti fegyverszünetet ultimatum alakjában terjeszti elő Konstantinápolyban.

S ezzel a czári békegalamb kányává vedlik, az akna felrobban és Európa mivelődése szemben fogja találni a szláv barbarismust. A kozák uralom ma fenyegetőbb, mint volt valaha.

—

Mazuranics bán, ki a tegnapi miniszteranácsban résztvett és ma Széll pénzügyminiszterrel hosszabb ideig értekezett, még néhány napig itt fog időzni és azon okmányokat, melyeket a horvát országgyülés pénzügyi bizottsága kivánt, el fogja vinni, melyekből a bizottság is meggyőződhetik, hogy a horvát kormány milyen helyes költség előirányzatot állitott össze.

—

A kormány körében, igy szól egy hir, bizottságok müködnek megállapitani azon módozatokat, a melyek szerint az irodai szükségleteket hazai iparosoktól szerezzék be. Rájöhettek volna ugyan-e gondolatra előbb is, de jobb későn, mint soha. Csakhogy ez a késői tanácskozás sem egyéb, mint a legczudarabb porhintés a közönség szemébe. Mi volna egyéb, midőn ismert dolog, hogy a törvényszékek irodai szükségleteinek szállitását azon Légrády testvérek kapták meg különös kegy és rendkivüli jutalom fejében, a kiknek érdekében oly botrányos visszaélésre vetemedett kormányunk a nyomtatványok árfölemelése körül.

Annak idejében több mint száz kereskedő és iparos szólalt fel a Légrády testvéreknek kiadott szállitás ellen. Ki volt mutatva, hogy e kincstárkárositó-üzlet a magyar gyönge, szegény irodaszer-ipart a legerősebben sujtja, mert a Légrády et Comp. a legselejtesebb külföldi árukat tolják az irodákra. És csakugyan e gyalázatos szerződés, mely első eszköz volt az „Ellenőr“ kiadóinak és társtulajdonosainak, a solid üzletemberek és pártolásra váró magyar ipar kijátszásával való subventionálására, azon szomoru viszonyt teremté, hogy az ugyis csak tengődő és nagyrészt beszüntetett papirmalmainkat és a belföldi szerek szállitásával foglalkozó vidéki kereskedőket a szédelgő czég rovására, elnyomta.

Annak megismertetésére, minő alapokon zsákmányolják ki a kormány e kiváló kegyeltjei a viszonyt, mely őket Tisza Kálmán meghitt lapja révén a becsületes verseny és solid szerződési pontozatok mellőzésével a szállitások föltétlen urává teszi: legbiztosabb adatokat szolgáltatnak a bíróságok felszólalásai. Nincs bíróság, mely a legnagyobb elkeseredéssel ne szólna a Légrádyak által számukra küldött czikkek kritikán alól való rosszasága miatt. Történt is több izben panasz mind a papirnak szerződésellenes hiányai és gyakori hasznavehetetlensége, mind pedig a spanyolviasz és irószerek oly mérvü selejtessége miatt, hogy a rendszeresitett mennyiség kétszerese sem elég a szokott használati czélra és időre.

Lehetetlen, hogy ily visszaélések fel ne nyitnák az ép most tanácskozó pénzügyi bizottság szemeit és figyelmen kivül hagyná e botrányos ügyek komoly szellőztetését. Mert mégis csak tulmegy minden képzelhető határon az államvagyon fecsérlésének oly foka, minők a Kégle és Légrády-féle üzletekből e szerencsétlen országra háramlanak.

A pénzügyi bizottságból.

— Október 19. —

A bizottság mai ülésében tárgyalás alá került a k ö z o k t a t á s i miniszterium költségvetése. Előirányzat: 4.022,000 frt.

K a u t z előadó fölemliti, hogy e költségvetés lényegileg, az előbbiek keretében mozog, a különbséget csak egyes tanintézetek természetszerü fejlődése tesz, mi némi uj kiadásokat tett szükségessé; daczára ennek a költségvetés 26,000 frttal kevesebb mint a mennyi mult évben is az államkincstárt terhelte. Ennél nagyobb törléseket nézete szerint tenni alig lehet.

H e l f y a minduntalan való hivatkozást a kilenczes bizottságra nem helyesli.

H o r v á t h L. megjegyzi, hogy ezt épen az ellenzék tagjai teszik, valahányszor az előirányzat a kilenczes bizottság által felállitott összeget meghaladja.

S i m o n y i Ernő a kilenczes bizottság terve szerint kellett volna eljárni, hogy 1867-re megszüjék a deficit.

S z é l l Kálmán pénzügyminiszter erre azt válaszolja, hogy a jövő évi előirányzat a mostaninál még kedvezőbbé is vált volna, ha teljesülnek vala azon kiindulási pontok, melyek annak idején a kilenczes bizottságnak irányul szolgáltak; ez azonban nem történt s igy a deficzit nem lett elenyésztethető. Annyit azonban a jelen előirányzatból mindenki láthat, hogy a lehetségig megtörténtek a megtakaritások, a költségvetés általában realisabbá vált s a mérleg jelentékenyen kedvezőbbé lett.

Ezzel az általános tárgyalás befejeztetett.

A részletes tárgyalás megkezdetvén K a u t z Gyula előadó megjegyzi, hogy a k ö z p o n t i i g a z g a t á s n á l az előirányzat kisebb összeget mutat fel a jutalmak és segélyezések csekélyebb összegben felvétele s a számtisztek létszámának apasztása következtében.

W a h r m a n n Mór a központban rendszeresen alkalmazott épitészeti felügyelő iránt intéz kérdést.

T r e f o r t miniszter előadja, hogy igenis az alapitványi javadalomból fizetett épitészeti felügyelő van alkalmazva a miniszteriumnál. Eleinte a közlekedési miniszterium utján történtek az épitkezések és javitások, ez azonban sok késlekedéssel és többször kárral járván, a miniszteranács határozata nyomán egy épitészeti felügyelő alkalmaztatott. — Ezen állomás azonban nincs rendszeresitve, csak ideiglenes, s különösen az alapitványokra nézve igen előnyös.

W a h r m a n n Mór az épitészszel kötött szerződés bemutatását kivánja, mihez P u l s z k y Ágost is csatlakozik.

A miniszter igéri, hogy bemutatja a szerződést.

L u k á c s Béla kivánja, hogy az alapitványok a költségvetésbe felvétessenek azon kikötéssel, hogy felekezeti jellegök érintetlen maradjon.

T r e f o r t miniszter azon megjegyzésére, hogy ez nem sokára ugy is a ház elé kerül s ezt itt nem véli tárgyalandónak, — a bizottság az inditványt mellőzi.

H e l f y Ignácz az osztálytanácsosok számát igen nagynak tartja s kettővel apasztandónak véli. A bizottság a miniszter felszólalása után, ki ebben az ügykezelés megakasztását látná s K a u t z támogató felszólalása után az inditványt nem fogadja el.

Hosszabb vitát keltett S i m o n y i Ernőnek azon felszólalása, hogy a személyes és dologi kiadások közt kért virement megtagadtassék.

T r e f o r t min. előadja, hogy jelentékenyen összeszoritott költségvetésével a virement nélkül nem képes kijönni.

C s e n g e r y a külön nemü dolgok közt adandó virement-nak nem barátja s kimondatni kivánná, hogy ez, ilynemü kiadások közt kerültessék.

Ehez többen hasonló értelemben nyilatkozván T r e f o r t miniszter belenyugszik, hogy csak a személyi és dologi kiadások közt külön-külön adassék virement.

Az elnök ily értelemben mondja ki a határozatot.

A tanulmányi ügyek igazgatására felvett előirányzat észrevétel nélkül meghagyatik.

A budapesti egyetemnél T r e f o r t min. a tanárok nagy számát azzal indokolja, hogy a folyton szaporodó hallgatók paralell tanitása vált szükségessé.

K a u t z előadó azt hiszi, hogy ha pénzügyi helyzetünk megengedné a bölcsészeti kar legalább is egy két tanszékkel volna szaporitandó.

T r e f o r t miniszter megjegyzi, hogy alkalmas tanerők hiányában habár szükséges, tanszékek felállitását el kell halasztani.

Z s e d é n y i a homeopathiai tanszéket ok nélkülinek tartja, mert nincs hallgatója.

H e l f y nem szeretné a felsőbb oktatást a népnevelés rovására emelni. Sulyt fektet oly nyelvészeti tanitásra, mely által a magyar consulok nevelése segittetnék elő.

T r e f o r t min. a felső és alsó oktatást paralell kivánja fejleszteni.

H e l f y óhajtását csakis pénzügyi helyzetünk akadályozza.

C s e n g e r y nem szeretné azon irányt elősegitni, mely a felsőbb okatás rovására akarja a legelemibb ismereteket terjeszteni. Ő ugy fogja fel a müveltséget, hogy az felülről lefelé terjedjen s azért az egyetemnek, főleg alkalmas tanerők nevelése által sok mulasztást kell helyrehoznia.

A z e g y e t e m s z ü k s é g l e t e i t a bizottság, — a dologi kiadásoknál Markuschovszky tanácsos által adott némi felvilágositás után — megszavazza.

A k ö z é p t a n o d a i t a n á r k é p e z d e költségei szintén vita nélkül fogadtatnak el.

A k o l o z s v á r i egyetemnél H e g e d ü s a román nyelv tanárának magyar ellenes viseletére hivja fel a miniszter figyelmét.

T r e f o r t miniszter igéri, hogy az ügyet figyelme tárgyává teszi.

A dologi kiadásoknál fölvett 1000 frt többletet W a h r m a n n és Z s e d é n y i kifogásolják; a miniszter és P u l s z k y felszólalása után az előirányzat meghagyatik.

A kolozsvári tanárképezdénél W a h r m a n n az ösztöndijasok iránt tesz kérdést. A m i n i s z t e r és M é s z á r o s tanácsos azon felvilágositást adják, hogy a vizsgák az ösztöndijasok nagy részénél jól sikerül.

P u l s z k y Ágost a tanárképesités szempontjából tartja szükségesnek az ösztöndijak fentartását.

T r e f o r t miniszter felhozza, hogy az ösztöndijak csak oly növendékeknek osztatnak, kik a tanárok által arra képességük által kijelöltetnek.

Az előirányzat különben meghagyatott.

A müegyetemnél H e g e d ü s több kérdést vett föl, melyekre T r e f o r t miniszter előadja, hogy a müegyetemi oktatás hiányosságának főoka abban rejlett, hogy a reáliskolák eddig nem feleltek meg a várt czélnak. Ez inditotta a miniszteriumot a reáliskolák ujjászervezésére, melynek sikeréről meg van győződve. Azon tanszakok, melyek az egyetemen valamint a müegyetemen is előadatnak, a két különböző intézetben másnemü előadást igényelnek, s ez főoka annak, hogy eddig az egynemü tanszékek nem egyesittettek. Ezentul a reáltanodai növendékek magasabb képzettséggel lesznek ellátva, mi által a tanárok számának apasztása lehetővé tétetik.

C s e n g e r y szintén helyesli azon irányt, mely a müegyetemet nem kivánja felső tanintézetté megtartani de ebből szakiskolát alkotni.

Erre a személyi kiadások megszavaztatnak.

A dologi kiadásoknál K a u t z a házbért magasnak tartja.

T r e f o r t miniszter a téves rendszerben keresi a rosz következményeket, mely az állam általi épités helyett bérházakban helyezi el ugy a hivatalokat, mint más intézeteket.

S o m s i c h n a k nem volna kifogása az épitkezés ellen, mert nem ez a baj, de az, hogy egyszerü épületek helyett palotákat emelnek. Az ügy, mindaddig felfüggesztetik, mig a házbér iránti szerződés meghosszabbitása fog előterjesztetni.

A z o r s z á g o s r a j z t a n á r k é p e z d e és m i n t a r a j z t a n o d a tételénél T r e f o r t min. előadja, hogy a tanulmányi alap tőkéjéből alkalmas házat épittetett, melyért több bér nem fizettetik, mint az eddigi rosz helyiségért.

Z s e d é n y i ezen eljárás alkotmányosságát vonja kétségbe.

T r e f o r t azt tartja, hogy csak saját jogkörében cselekedett, különben mindenesetre jelentést fog tenni ez ügyben.

P u l s z k y a füvészkertben hir szerint épitendő üveg festészeti müterem iránt tesz kérdést.

T r e f o r t min. valónak mondja e tervet, de megjegyzi, hogy ha megtörténhetik, nem az ország költségén fog épülni.

C s e n g e r y azt hiszi, hogy a tervezett épület voltaképen nem az egyetem telkére való. A házbér iránt a bizottság határozatát függőben tartja a miniszter jelentéséig, — az előirányzatot azonban megszavazza.

A n a g y s z e b e n i jogakadémia költségének megszavazása után az ülés véget ért.

Az ülés folyamában S z é l l pénzügyminiszter jelentést tesz a bizottságnak, hogy az államszámvevőszék elnöke költségvetésének részletes kimutatását elkészitteté s azt neki bemutatta. Egyszersmind kéri, hogy e költségvetés tárgyalására a számszék elnöke is meghivassék.

A bizottság a kimutatás sokszorositását és a számszék elnökének meghivását határozta el.

Biráskodás a képviselőválasztások felett.

Tudvalevő, hogy a választási törvény a megtámadott választások ügyében a pártos ház helyett a kuriát ruházta fel a biráskodás jogával. Az 1874-iki jogfosztó törvényben csakis ezen pont volt figyelemre méltó, minthogy intézkedése által elejét vették remélni az országgyülés tekintélyét roppantul csorbitó visszaélések sorának, melyekkel az uralkodó kormánypárt a legtörvénytelenebb és legbélyegzőbb választásokat helybenhagyta, ha egy odaadó mameluk ügye forgott szőnyegen.

De bár világosan meghatározta a törvény 89-ik szakasza, hogy „a kérvénynyel megtámadott választások érvénye felett a kuria itél“, mégis az épen hatalomra vergődött Tisza-kabinet nem akarta magát megfosztani a gyönyörüségtől, hogy a legtörvénytelenebb választásokat is helyben ne hagyja választottai érdekében. Előadták tehát a kuria biráskodásának életbe léptetését, s maradt továbbra is a régi állapot, melynél a választásokból kikerült többség itél életre-halálra, a mint pártérdekeinek legjobban megfelel.

Annyira biztos volt már a közvélemény, a többség pártos magatartásáról, hogy csak a legpiszkosabb üzelmek felháboritó eseteiben élt kérvényezési jogával, de a fusió semmivel sem volt erkölcsösebb a Lónyay-féle regimenél, mert szavazataival a legbotrányosabb választásokat is igazolta.

És ezzel kibujt a szeg a zsákból, vagyis kitünt, minő czél kedvéért halasztotta el a fusió kormánya azon szabályok megalkotását, a melyek szerint a kuriának eljárni kellett volna a megtámadott választások ügyében.

Most aztán eső után itt a köpenyeg is. A mit gyakori interpellátiókkal és faggatásokkal sem lehetett belőle kicsalni választások előtt, hir szerint már ki van dolgozva. Nem állunk jót érte, hogy ez egyhamar tárgyalás alá kerül, alkalmasint el fog huzódni a jövő választásokat követő időkig. Elég szép azonban, hogy legalább a szele és váza megvan, még pedig a „P. N.“ által főbb elveiben ismertetve is.

A váz különben igy hangzik:

A kérvénynyel megtámadott, vagy az olyan választások fölött, melyek szabálytalanes lefolyását maguk a választási jegyzőkönyvek tanusitják, a képviselőház elnökének megkeresésére, s a képviselőház nevében a kir. curia, mint választott bíróság fog a javaslat szerint itélni.

Ezen átruházott jogot a kuria biráló bizottságai által gyakorolná, melyeket — számszerint hármat — minden év végén, egy e végből egybehivott összülésben titkos szavazással alakitna meg saját birái közül, értesitvén az eredményről a képviselőház elnökét. E bizottság mindenike egy elnökből, 4 rendes és 3 póttagból áll. Elnökök: a semmitőszék s a legfőbb itélőszék elnökei, s kineveztetésük sorrendje szerint a legfőbb itélőszék tanácselnökei. Ugy a rendes, mint a póttagok egy egész naptári évre választatnak, a kilépettek ujra meg levén választhatók. A bizottságok együttes ülésükben maguk állapitják meg ügyrendjüket, mely — valamint időközi módositásai — a képviselőház elnökével közlendő, s a hivatalos lapban közzé teendő lesz. — Határozathozatalra 4 tag jelenléte szükséges.

Megsemmisitendő a választás: a) ha bebizonyult, hogy a képviselő, vagy közvetlen megbizásából valaki etetett, itatott, pénzt, pénzértéket, jutalmat vagy hasznot adott vagy igért azon kijelentett czélból, hogy a választó a megválasztott képviselőre szavazzon, vagy bizonyos egyénre ne szavazzon; — b) ha bebizonyult, hogy azon választók akarata, kik a kérdéses választásban részt venni kivántak, akár valamely el nem hárithatott, s le nem győzhetett rendkivüli akadály, akár a választásnál közremüködött közegek vagy egyesek törvényellenes cselekménye vagy mulasztása miatt, szabadon nem érvényesülhetett s ebből folyólag szabatosan megállapitható azon vélelem, hogy a megválasztott képviselő nem nyer többséget, ha a rendkivüli akadály közbe nem jő, ha a törvényellenes cselekmény és mulasztás el nem követtetik, s azon választók is, kik választói joguk gyakorlásában gátoltattak, szabadon szavazhatnak; c) ha bebizonyult, hogy az 1874: XXXIII. törvényczikkben körülirt alaki szabályok oly mérvü megsértése forog fen, mely miatt a választásnál elért eredmény a valódi többség akarata hü kifejezésének egyáltalán nem tekinthető. — Vizsgálat akkor rendelendő el, ha mindenre alapos gyanuok forog fenn.

A vizsgálatra kiküldött bizottsági tag a vizsgálatot a választókerületben személyesen teljesiti s eljárásáról naplót vezet. A vizsgálat helyéről s idejéről az érdekelt képviselő, a választást védő választók, illetőleg meghatalmazottjaik s a kérvényezők meghatalmazottjai kézbesitvénnyel értesitendők. Ha az érdekelt képviselő vagy meghatalmazottja nem jelent meg s a választást védő választók sem jelentkeztek, a vizsgáló azon bizalmi férfiakat hivja meg s hallgassa ki, kik a választásnál a megválasztott képviselő részéről közreműködtek.

A vizsgálóbizottsági tag a) a felek által bejelentett tanukon s szakértőkön kivül kihallgatja mind azokat, kiknek kihallgatását a körülmények igénylik; b) nyilatkozatra hivja föl mindazokat, kik a választásba hivatalból folytak be, ha a választásnál fölmerült szabálytalanesség az ő eljárásuknak rovatik föl; c) kihallgatja azokat, kik törvényellenes cselekvénnyel vagy mulasztással alaposan vádoltatnak; d) meghitelt tolmácsot használ, ha a kihallgatandó egyén anyanyelvét nem érti. A tanuk és szakértők kihallgatásánál — a mennyiben a jelen törvény másként nem intézkedik — a polg. törv. rendtartás szabályai irányadók. A tanuk s szakértők kihallgatása hit alatt történik, melyet — mindig utólagosan — maga a vizsgáló vesz ki. Hatósági s állami közegek a kihallgatásnál nem lehetnek jelen.

Az állam közegei, a törvényhatósági s községi tisztviselők és hivatalnokok kötelesek a vizsgáló bizottsági tag megkeresését teljesitni, a választásra vonatkozó okiratokat — ha kivánja, vele közölni és általában a vizsgálat megejtésénél őt hatáskörük korlátain belül hatályosan támogatni.

Kik a vizsgálaton meg nem jelennek, vagy ott tanuskodni nem akarnak, a polg. törv. rendt. 206. §-a értelmében büntetendők. A büntetést a vizsgáló tag előterjesztése folytán a biráló bizottság szabja ki s annak a törvenyhatóság fejéhez intézett megkeresésére az illetékes politikai hatóság közigazgatási uton hajtja be. A tanuskodást, illetőleg a hitletételt jogosan megtagadhatja, esetleg az ellenfél kifogása folytán tanuskodásra vagy hitre nem bocsátható: a) ki a bizonyitónak fel- vagy lemenő ágbeli rokona, házastársa, vagy másodizig oldalrokona, vagy első izben sógora; b) köztisztviselő oly körülményre nézve, mely hivatalos titkot képez, vagy miről a törvény rendelete szerint hivatalos okirat állitandó ki.

A vizsgáló tag eljárása befejeztével tüzetes jelentést tesz a biráló bizottságnak, mely azt az érdekelt felek beidézése mellett egy ujabb ülésben tárgyalás alá veszi, s ha szükségét látná, a felek ujabb meghallgatásával is, véglegesen határoz, vagy a vizsgálat kiegészitését rendeli el.

A javaslat hátralevő része a vizsgálati költségek megtérítése iránt tartalmaz kevésbé fontos s az eddigi eljárástól, melyet a ház igazoló bizottságai követtek, el nem igen térő intézkedéseket.

Budapest, okt. 19.

Lapunk mai számában „Egy óriási botrány“ czim alatt több budapesti könyvnyomdai czégnek egy, a miniszterelnökhöz intézett kérvényét közöltük. E kérvény folytán s ezzel szemben a Légrády testvérek a mai napon szintén folyamodványt intéztek a miniszterelnökhöz, melynek közzétételére fölkérettünk. A Légrády testvérek kérvényét adjuk alább, az ügyet azonban, mely szóba foghozatni legközelebb a pénzügyi bizottságban is, legkevésbbé, sem tekintjük befejezettnek s a szigoru k o m o l y

Csávolszky Lg

vizsgálat megtartását mulhatatlannak tartjuk mi is. A kérvény, melyet, hiszszük, nem hagynak szó nélkül az érdekelt könyvnyomdász czégek, ekkép szól:

Nagyméltóságu miniszterelnök ur!

Az „Egyetértés“ f. október 19-dik számában „Egy óriási botrány“ czim alatt az Athenaeum társulat, Franklin társulat, Pesti könyvnyomda részvény társaság, Hornyánszky Victor, Kertész József, Kocsi Sándor és Wodianer Fülöp budapesti könyvnyomda-czégek aláirásával egy Nagyméltóságodhoz intézett folyamodvány foglaltatik, a melyben nevezett versenytársaink a közöttünk és az állam között a postai és távirdai nyomtatványok szállitására vonatkozólag fennálló szerződés felbontását, illelőleg uj pályázat kihirdetését kérik, s ezen kérelmüket azzal támogatják, hogy f. é. május 13-án egy főhivatalnokokból álló bizottság az érintett szerződés egyes pontjait magyarázva, nekünk oly kedvezményeket nyujtott volna, melyek következtében a szerződésileg megállapitott ár több mint háromszoros magasságra emeltetett, továbbá hogy ezen árfelemelés 228 vagy legalább is 200% -ra rug, s ekkép a követett méltányossági szempontok eredménye az lenne, hogy az állam 54,000 frttal megkárositt atik, és hogy a legolcsóbb ajánlatot tevü vállalkozó és szerződő valamennyi pályázónál drágább lesz az államnak.

Ezek ellenében bátorkodánk nagyméltóságod előtt is a leghatározottabban kijelenteni, hogy ezen kenyéririgységet eláruló állitások egytől-egyig valótlanok.

Ugyanis:

Nem áll az, hogy a szerződésileg megállapitott ár több mint háromszoros magasságra, vagy pedig hogy egyáltalán felemeltetett volna.

Nem áll az sem, hogy csupán a 7/8 nagyságu papirnál tartatott volna meg továbbra is szerződésileg megállapitott 35 krajczárnyi ár, mert megtartatott az a többi szerződéses formátumokra nézve is; alaptalan az is, hogy az egyéb nagyságu nyomtatványokból az első 500 rizsma 35 kron, az 500 rizsmát meghaladó mennyiség pedig 1 frt 15 kron szállitandó. De igen is áll az, hogy szerződésen kivül álló munkákért, mint például szines nyomásért, folytatólagos számozásért, vagy más papiron való nyomásért mérsékelt árak lőnek megállapitva, oly árak, melyek az előbbi vállalkozó nyomda által a közönséges munkáknál alkalmazott áraknál is még vagy 40%-kal olcsóbbak.

Egyébiránt megjegyzendőnek tartjuk azt, hogy ezen szerződésen kivüli munkák el vagy el nem készitése egészen a miniszteriumtól függ, és hogy a miniszteriumnak jogában áll csupán oly munkákat készittetni, melyek szerződésileg 35 krban vannak megállapitva. Bátorkodunk még a folyamodvány jellemzésére azt is megemliteni, hogy a szerződésen kivüli munkák oly csekély mennyiségben fordulnak elő, miszerint azoknak árkülönbsége nem 18,000 frt hanem legfeljebb 1000 — azaz ezer forintot fog eredményezni, és igy teljesen alaptalan versenytársainknak azon állitása, hogy a legolcsóbb ajánlatot tevő vállalkozó és szerződő valamennyi pályázónál drágább lett az államnak, mert még azon esetre is, ha kötelezve lettünk volna a szerződésen kivüli munkákat szintén szerződési árakon szolgáltatni és a versenytársaink által annyira hangsulyozott kedvezményben részesittettünk volna, mondjuk, még ezen esetre is 50%-kal volnának áraink olcsóbbak, mint a legolcsóbb ajánlattevő árai, s versenytársaink, a kik saját állitásuk szerint nemcsak vállalkozók, hanem hazájuk érdekeit szivükön viselő honpolgárok, tökéletesen nyugodtak lehetnek, mert még mindig 30,000 frtot takaritottunk meg ajánlatunk által évenkint az államnak.

Minthogy azonban versenytársaink jónak látták egy alaptalan állitásokkal telt folyamodványnyal járulni nagyméltóságodhoz, mi most azon alázatos kérelemmel fordulunk nagyméltóságodhoz, hogy kegyeskedjék ezen ügy szigoru megvizsgálását elrendelni. Hadd legyen felderitve ugy a nmltságu miniszterium, mint szintén a nagy közönség előtt is, hogy ki a becsületes, munkás, verejtékkel fáradozó iparos, s ki az, a ki évek hosszu során át élvezve az államkincstár egyenes megkárositásával járó protektiót, gazdag dividendákat ósztogatott, s most ezeket féltve, élére áll a tisztességes vállalkozás ellen inditott harcznak.

Kérelmünket ismételve hazafiui mély tisztelettel maradtunk nmltságodnak alázatos szolgái.

Budapesten, 1876. október 19-én.

Légrády testvérek.

A háboru.

Az európai háboru ördöge, melyet az európai napi sajtó a legfeketébb szinekkel festegetett a falra közel van ahhoz, hogy megelevenedjék. A jelek és tények, melyek ezt következtetni engedik, mind kiáltóbb szinekben lépnek előtérbe. Az orosz önkénytesek tódulása Szerbiába nemhogy csökkenőben volna, hanem nagyobb mérvet öltött mint valaha; s mig eddig csak alatomban s a „vörös kereszt“ jótékony intézménye alatt csempésztettek az orosz harczosok a török birodalom gyöngébb oldalára, most már nyiltan sőt szerződésileg, fegyverrel és lóháton vonulnak a cserkeszek és kozákok Romániánkeresztül. Románia fegyverkezik s már a tartalékosok is behivattak. Görögország, mely eddig a balkáni országok közt legnyugodtabban viselte magát, sőt lapjai a nyáron a szlávok iránti ellenszenvnek adtak kifejezést, most rendkivüli előkészületeket tesz a háborura. A görög miniszterelnök ma egy törvényjavaslatot terjesztett elő, mely az általános védkötelezettségre, 60,000 ember behivására, 50 milliónyi rendkivüli s az adók által fedezendő hitel nyitására s tiz millió drachma erejéig kölcsön kötésére vonatkozik. A pénz fegyvervásárlásra, utépitésre, középtanodák alakitására s erdészeti czélokra fordittatik. Az a hir is figyelmet érdemel, hogy György görög király meghivást kapott Livádiába menni, s e meghivásnak természetesen eleget is teend. Hogy Oroszország ez államot szintén be akarja vonni az actióba, az kétségtelen. Másrészt az angol kormány hadikészülődései is roppant arányokat öltenek. Hir szerint Anglia kijelentette, hogy semmi áron sem fogja megengedni, hogy valamely idegen állam megszállja a török birodalom egy részét. Azt is jelentik, hogy Anglia megvásárolta a török páncz élos hajókat. Disraeli össze akarja hivni a parliamentet, s az angol hajórajt a Dardanellákba készül küldeni. Kétségtelennek is látszik, hogy az angol kormány az orosz hóditási tervek valósitását összetett kézzel nézni nem fogja. Mindezen körülmények közt pedig legkomolyabb jelentőséggel bir az, hogy Németország visszautasitotta a hathavi fegyverszünetet. — Ezekkel párhuzamban azon jelentések állnak, hogy a hathavi fegyverszünetet Ausztria-Magyarország, Angol- és Franczia ország elfogadták. Monarchiánk kijelentése azonban aligha fog közte s Oroszország közt valami feszültséget előidézni, mivel az orosz önkényteseknek Budapesten át még most tapasztalható átutazása e két állam legbensőbb, s ránk nézve aligha üdvös egyetértéséről a legczáfolhatlanabbul tanuskodik.

*

A hathavi fegyverszünetnek Szerbia részéről történt visszautasitását félhivatalos forrásból ujra megerősitik. A hatalmak belgrádi ügyvivői ugyanis — mint a „Pol. Corr.“-nek irják — fölszóliták Riszticset a 6 havi fegyverszünet iránt nyilatkozni, s a miniszter határozottan elutasitólag felelt. A elutasitást a következőleg indokolták Belgrádban. Szerbiába mindenesetre fölkérte a hatalmakat egy formalis fegyverszünet kieszközlésére, de szerb részről már akkor a 6 heti idő tartamot jelezték kivánatosnak. Azóta 15 nap elmult s ha átalában lehet szó az ellenségeskedések megszüntetéséről, annak határideje csak a kezdetben tervezett 6 hét lehet.

A „P. C.“ szerint Montenegró is ugyanez állást foglalja el ez ügyben. Mcnason angol konsul cettinyei missiója teljesen hajótörést szenvedett.

Most valószinü, hogy Csernajeff legközelebb megkezdendi az offensivát. Az uttóbi időben Csernajeff jelentékeny erősitéseket kapott. Eltekintve a 3—4, sőt 5 százanként érkező oroszokat, a hadügyminiszter ujolag négy dandár gyalogságot, 4 század lovast és 3 üteg ágyut küldött neki.

Novoszeloff tábornok szintén megkezdi a támadást Ó-Szerbia felé. Előhada már csak 10 órajárásra van a szerb határtól, s Mitroviczától 24 kilometernyire jó hadállásokkal bir. Valószinüleg Mitrovicza ellen akar operálni, hogy az összeköttetést Bosnia és Törökország belseje közt meszakitsa.

A szerbek ujra megragadják az offensivát, 17. és 18-ról az Ibar és a Timok mentéről véres harczokat jelentenek. Tegnapelőtt Javornál reggeltől estig folyt a komoly csata; délben a törökök visszaverték a szerbek balszárnyát s Stenikei és Ravna-Gorát megszállották.

Később azonban a szerbek visszafoglalták a helyeket s megtartották eddigi állásaikat; a szerbek három dandárt, a törökök 21 tábort küldöttek a csatamezőre; a veszteség mindkét részen jelentékeny volt. Ugyanakkor két szerb dandár Zajcsár ellen is támadást intézett s tegnap délig állitólag Kralyivitzáig nyomult előre; a törökök Veliki-Izvornál összpontosulnak a szerbek pedig reménylik, hogy Zajcsárt legközelebb visszafoglalják. A Morava völgyéből is jelentenek harczokat.

A montenegróiak mult szombati vereségéről érdekes részleteket jelentenek. Dervis pasa Mali-Ivorból negyedfél zászlóalj gyalogságot, 500 czeibeket, s egy fél üteget küldött Novoselo montenegrói helység ellen. A törökök négy és fél órai véres harcz után elfoglalták a helységet, s a körülötte levő erődit ményeket. A helység 200 háza leégett; a montenegróiak megfutottak és 400 halottat, s ugyanannyi sebesültet hagytak a csatatéren.

*

A román hadikészülődésekről Jassyból érdekes közleményt hoz a „Pol. Corr.“ A városnak harczias kinézése van, 13.000 katona van benne és a vidéken öszpontositva; a csapatok létszáma egészen hadilábra van emelve, s nemcsak a sorezredeket, hanem a tartalékászlóaljakat is kiegészitik. A hadügyminiszter felhivta a szolgálaton kivüli tiszteket, hogy szolgálatba lépésök iránt mielőbb jelentkezzenek. De azt hiszik, hogy e sereg nem sokáig marad Moldvában, hanem Kis-Oláhországba fog küldetni. Minden azt sejteti, hogy a csapatok az egész télen fegyverben maradnak. A katonák téli ruhát kapnak s a kormány igen nagy mérvü szerződéseket kötött téli ruha szállitás ügyében. Jelentékeny mennyiségben veszik az élelmi szert is. A tartalékosok nem szivesen jönnek zászló alá; nagy részöket erőszakosan kell befogni. Az orosz önkénytesek még naponkint tömegesen vonulnak át Jassy városán Szerbia felé.

Turn-Szeverinből távirják, hogy az orosz önkénytesek közt, kik e héten, jobbára fegyveres, e városon át Szerbiába mentek és akiknek száma 500-ra rughatott, sokan cserkesz ruhát viseltek és cserkeszül beszéltek. Mondják, hogy a szerbek ezen daghistari kozákokat a törökországi cserkesz falvak ellen küldik, remélik, hogy az ottomán helyőrségek a cserkesz egyeruha által rászedetik magukat.

Az orosz kormány szerződött a román vasutakkal a csapatszállitás ügyében. Naponkint 23,000 embert fog a Dunához szállittatni ugy, hogy ottan két hét alatt legalább 250,000 ember lesz összpontositva. Kiewi hirek szerint ott a mozgositás előmunkálatait roppant hévvel végezik; a kiewi katonai kórház orvosait és gyógyszerészeit a hadsereghez osztották be, s a kórházat polgári orvosok kezelésére bizták. Az ottani hadtest legfőbb parancsnoka Mihály nagyherczeg lesz.

A görögországi viszonyok. A „Fol. Corr.“ Athénből egy görög forrásból került levelet közöl, kijelentve, hogy a benne foglaltakkal egyáltalán nem identifikálja magát a szerkesztőség. A levelező azzal vádolja az európai diplomatiát, hogy a keleti kérdést tisztán szláv kérdésnek tekinti. A diplomatia — ugymond — egyszerüen mellőzte az európai délkelet legéletképesebb elemét! Ennek az a következése, hogy Görögország kénytelen lesz saját erejére támaszkodva jogait kivivni!

A görög meetingek az önálló föllépés kezdetét jelzik. A Pnyx-ről lehangzott a jelszó, mely végig fogja zugni egész Hellaszt. „készülj görög nép, hogy legéletbevágóbb érdekeidért kardot ragadj s véredet ontsd!“

A Pnyxen tartott nagy népgyülést csakhamar a piraeusi követte, hol Afendoulis tanár volt a vezérszónok. Azóta nem mulik el nap meeting nélkül. Görögország minden városa meetingez. Patras, Syra, Tripoliza, Chalki, Lamia, Kalamata, Argos, Livadia, Tinos, Agrinion, Minolounghi, Pyrgos, Stilida, Zánte és Corfu egymásután kitüzték a nemzeti érdekek lobogóját. A kormányt mindenütt lelkesen intik, hogy a népet fegyverezze föl. Tömérdek (?) pénzt irnak alá nemzeti flottára, nemzeti védelemre. A kormány a nemzeti véderőre vonatkozó törvényjavaslatot legközelebb elkészitni s e czélra 50 millió drachma előleges hitelt kér. A király visszatérte a napokban várható. A helyzet komoly.

Budapest főváros rendes közgyülése

— október 18-án. —

Ráth főpolgármester megnyitván a közgyülést, bejelenti Hercz László biz. tag halálát, a X. kerület ujon választott előljárója a közgyülés szine előtt leteszi az esküt.

Markusz Ignácz kérdést intéz ezután a polgármesterhez, hogy történhet az mikép az ó-budai, napokban történt tüz alkalmával elégett városi széna nem volt biztositva, holott taval a közvágóhidi tüznél elégett széna biztositatlan volta miatt tett interpellatiójára a polgármester megigérte, hogy ily mulasztás többé nem fog történni.

Kammermayer válaszolja, hogy a kérdésre a jövő közgyülésen felel; helyreigazitja azonban Markusz megjegyzéseit, mert a közvágóhidnál elégett széna nem a város, hanem a mészárosok tulajdona volt s igy a város kárt nem szenvedett, hanem az ő igérete oda irányult, hogy a közvágóhid éber figyelem s tüzjelző alkalmazása által a tüz esélytől jövőre megóvassék.

Ezek után áttérvén a közgyülés a napirendre, Weisz B. F. tesz inditványt egy országos lelenczház felállitása tárgyában. Hangsulyozván azt, hogy fővárosunk Európa legnagyobb halandóságu városai közé számittatik, s dr. Spitzer és Körösi számitásaira támaszkodva kimutatván, hogy a gyermekhalandóság óriási mérvben növeszti a halottak számát, s bizonyitgatván azt, hogy a gyermekhalandóság azon kerületekben legnagyobb, melyekben a törvénytelen gyermekek száma s azok halálozása bir tulsulylyal, inditványozza humanus indokokból, hogy a kormány figyelme felhivassék egy felterjesztés által egy országos lelenczház épitésének eszméjére. Kéri, hogy az inditvány bő tanulmányozás és javaslattétel végett adassék ki a közegészségügyi bizottságnak.

Ezen irásban beadott inditványt Weisz B. F. szóval is ajánlván, Körösi felhozza, miszerint évekkel ezelőtt a közvéleményt a lelenczház eszméje élénken foglalkoztatta; történtek is gyüjtések, alakult bizottság, annak volt pénztárnoka is, de hogy a pénz hova lett, nem tudni. A közegészségügyi bizottságot megbizni kivánja azzal is, hogy puhatolja ki hol és mikép kezeltetik a lelenczház czéljára összegyüjtött pénz.

A főpolgármester — elnök erre kimondja határozatul — mert ellenhang nem emelkedett, hogy a közgyülés az inditványt örömmel veszi s kiadja mielőbbi javaslattétel végett a közig. bizottságnak, melynek az ezen tárgyat illető üléseire Weisz B. F. meg fog hivatni.

Hoffman Pál felszólal az ellen, hogy a lelenczház eszméjét örömmel vegye a közgyülés pártfogásába, mert a tudomány a mai nap más álláspontonvan e tekintetben mint ötven év előtt.

A főpolgármester kijelentvén, hogy e kifejezésre nem fektetett sulyt, ezen ügy egyelőre befejeztetett.

A fegyelmi választmány müködése a közigazg. bizottság életbeléptetése folytán megszünvén, annak iratai az elnök által beterjesztetnek. Áttétetnek a közigazgatási bizottsághoz.

Az árviz folytán szükséges védmunkálatok végrehajtására vonatkozó min. leirat — már ismeretes — tudomásul szolgált s az intézkedések annak értelmében tétetnek meg.

A „Victoria“ malomtól a Rákosárok torkolatáig vezetendő védgát épitése iránt aközép. bizotts. s hozzá csatlakozólag a tanács szintén beterjeszté tervezetét.

Ott mindenesetre kisajátitás volna eszközlendő, itt az átengedendő telkekre bekeblezett szolgalom is elég. Csengey főügyész a szolgalmat mellőzni kivánja, s a szokásos kisajátitást véli foganatba vétetni. Ellenben Scheich, Matolay s többen a gátépités sürgősségét hangsulyozva, az előterjesztést védik.

Végre határozatba megy, hogy a közép. bizottság terve elfogadtatik. Az igényelt telkeszékre az érdekelteknek kell — igéretükhöz képest — a szolgalmat, még pedig minden bekeblezett teher fölött rangsorozati elsőbbséggel megszerezni, s az 50,000 frt befizetése a tanács és ügyészség által szorgalmazassék, mert addig a munkához látni nem lehet. A terv s költségvetés a miniszterhez felterjesztetik jóváhagyás végett.

Az 1870—73-iki rendk. rendőri kiadások tárgyában kelt újabbi min. leirat hosszabb vitát idézett elő. A miniszter ugyanis ebben a város 259,000 frt. követelését ujra megtagadja. A tanács tudomásul venni inditványozza a leiratot. Hosszas vita után, melyben Zmeskál, Rupp, Weisz B. F. kivá lasztott biróságra akarta bizatni a kérdés eldöntését á la bankadósság, — továbbá Hunfalvy, Nyiry vettek részt, ez utóbbinak inditványára kimondatott, hogy tekintettel arra, miszerint a főváros e követelésének érvényesitésére minden a törvény által nyujtott eszközt felhasznált, de hajótörést szenvedett, — a leiratot tudomásul veszi, de alapos követelésének jogosságát továbbra is fentartja s a miniszter leiratával e meggyőződésében magát megingatva nem látja.

—

— Október 19-én. —

A mai folytatólagos közgyülésen mindenekelőtt a „Victoria“ malomtól a Rákosárok torkolatáig huzandó védgát épitését illető tegnapi határozat hitelesittetett.

Ezután a napirend tárgyai folytattattak.

A budai vizvezeték tervének elkészitésére Gill Henrik berlini mérnök is felszólittatott, ki erre 8000 mark dij mellett késznek is nyilatkozott. A közép. bizottság és tanács elfogadásra ajánlja föltételét. A közgyülés egyhangulag elfogadta Gill ajánlatát.

A csavargőzös átkelési vállalat állomáshelyének engedély nélküli változtatása miatt 50 frt pénzbirsággal rovatott meg. A vállalat az ellen felfolyamodott, de a tanács javaslatára elutasitatott.

A közoktatásügyi bizottság szervezésére s alakulási módozatára vonatkozó szabályzatot az e czélra kiküldött bizottság elkészitette. A törvényhez képest ez 30 tagból áll, kik közé 4-et a városi iskolák tanárai és tanitói választanak. Ez a bizottság a maga kebeléből s albizottságot választ: reál, polgári, népiskolai és kisdedóvodai albizottságot. Pontonkint felolvastatván a szabályzat elfogadtatott.

Beterjesztetett a népiskolai szervezeti szabályok módositása is a közigazgatási bizottsági törvény értelmében. A tanács itt egyik pontnál azt inditványozta, hogy mondassék ki, miszerint a tanitók fegyelmi ügyei a tanács hatáskörébe tartoznak. Ez a jog pedig, mint Ráth főpolgármester hosszasan bebizonyitotta, a közigazgatási bizottságot illeti. Elfogadtatott a főpolgármester inditványa, s kimondatik, hogy a tanács javaslatának az a része hogy a tanitók fegyelmi ügyei a tanács hatáskörébe tartoznak, a szabályzatból egyszerüen kihagyatik.

A fővárosi szeretetház ügyében kifejlett mozgalom ismert részleteit referálta azután Békey tanácsnok; a kiküldött bizottság pártolólag terjeszti be az egyesület kérvényét, hogy 1877-re 3000 frt szavaztassék meg neki. A tanács az utalványozást a február 1-én leendő szeretetház megnyitására inditványozza hagyni; az évi segély mérvét pedig mindenkor az egyesület által kifejtendő müködés mérvéhez kéri szabni. A közgyülés a bir. és tanácsi előterjesztéseket egyhangulag elfogadja.

A tiszti főorvos az egészségügyi igazolványdijak felének élvezetétől mult évi november 25-étől fogva a tanács által elüttetett. Ő ez ellen felfolyamodott, és a jogügyi bizottság véleménye alapján, mert ezen 1400 frtra rugható évi javadalomra főorvos mint szokásosra számolhatott, — a közgyülés a dijak élvezetében a főorvos urat meghagyta a jövő tisztujitásig. Az igazolványdijak másik fele a házi pénztáré.

A közoktatási bizottság 26 tagjának megválasztására a jövő közgyülés tüzetett ki. A Szilágyi siremlék a kerepesi temetőben közel a Ganz-féle sirbolthoz határoztatott el felállittatni.

UJDONSÁGOK.

A hivatalos lapból. Kinevezés: A m. kir. pénzügyminiszter Nagy Géza vallás és közoktatásügyi minisztéri II-od oszt. számtisztet a maros-vásárhelyi kir. illetékkiszabási hivatalhoz II-od oszt. pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben nevezte ki.

—

— Bubics Zsigmond apát, a herczeg Eszterházy család egykori nevelője, a m. n. muzeum igazgatóságának felajánlotta szolgálatát, hogy a könyvtárban létező hires metszeteket és rajzokat minden dij nélkül rendezni fogja. Ajánlatát köszönettel fogadták, s a derék férfiu f. hó 14-én megkezdte munkálkodását.

— Vasutmegnyitás. Az osztrák államvasut a temesvár-karánsebeni vonalrészt jövő vasárnapon nyitja meg ünnepélyesen, mely alkalommal a társaság Lugoson a pályaudvarban 200 teritékü lakomát rendez.

— Az irói és müvészi kör tagjai a következő fölhivást intézték a kör választmányához: „Alólirottak, tekintettel arra, hogy a törökök 1849-ben szabadság harczunk menekültjei iránt a leghatártalanabb vendégszeretetet és nagylelküséget tanusitották s most e nemzet fiai ezrenkint hullanak el a csatatéren és sebesültjeik a legnagyobb szükséggel kénytelenek küzdeni, sőt gyakran még a legkezdetlegesebb segélyt is nélkülözik: alólirottak tisztelettel kérik a magyar irók és müvészek választmányát, hogy a török sebesültek javára legközelebb egy jótékonyczélu estélyt rendezzen, hogy e tisztán emberbaráti tény által némileg viszonozzuk a törökök emberies eljárását s megháláljuk nagylelküségöket.“ Következnek az aláirások.

— Szabadságharczunk emlékeihez melyeket Szinnyey József egyetemi könyvtárőr gyüjt, a közelebbi napokban érdekes tárgyakat küldött Kolozsvárról K. Papp Miklós. E nyomtatványok nagy része Erdély multjára vonatkozik.

— A budapesti népbank letartóztatott tisztviselői, névszerint Hazay Gyula, Schédl János, Kréwig Lajos ma a vizsgáló biró által kihallgattattak. A törvényszék ezen kihallgattatás után valószinüleg határozni fog vádlottak további fogságban tartásának szükségessége iránt. Vádlottak külön-külön czellákban egyedül vannak elhelyezve. A mi azon jegyzőkönyvet illeti, melyet a bankigazgatóság vádlottak letartóztatása előtt — őket kihallgatván, felvett — ebben mindhárman teljesen ártatlanoknak igyekezték magokat feltüntetni.

— Postarablások. Bánát-Komlós és N.-Kikinda között a carriol-postát eddig ismeretlen tettesek e hó 16-án kirabolták. Ugyanezen 17-én pedig a N.-Kikinda és Basahid közötti póstakocsit akarták kirabolni, azonban a kocsis ideje-korán észrevette a rablókat s a lovak közé csapva amazok lövöldözése között szerencsésen elmenekült.

— Rablógyilkosság Bécs közepén. Bécsben, mint már mai táviratainkból közöttt emlitettük, borzasztó rablógyilkosság történt tegnap. Guga János, ki mint levélhordó már sok év óta volt a bécsi póstaigazgatóságnál szolgálatban s szigoru becsületesség és lelkiismeretessége által kitünt, a tegnap reggel nyolcz órakor átvett pénzsu eszközök, melyek valószinüleg későbbiek. Ékszer tárgyak rézből eddig nem találtattak, kivévén egy gyürüt, mely Drachotuszky ur gyüjteményében a nemzeti muzeumban a nemzetk. congressus alkalmával volt kiállitva. Lándzsahegy csak egy találtatott Magyarországon; ez is a legdurvábbak közé tartozik. A hazánkban talált réztárgyak, kevés typusra vezethetők vissza. Irlandban eddig csak az egyszerü véső fordult elő rézből; Indiában szintén találtatott több rézeszköz; ezek azonban nagyobbak szélesebbek és választékosabbak mint a mieink. Európa legtöbb részében részletek nem fordultak elő. Németországban találtak egynehány rézeszközt; Olaszországban is és Cyprus szigetén melynek neve is mutatja, hogy a réznek hazája; svajczi muzeumokban legtöbb találtatik, hazánkon kivül; de ezek tudvalevőleg báró Grafenfried által Magyarországból vitettek oda.

Minden rézeszköznél jellemző azon körülmény, hogy alakja a későbbi kőkorival megegyez, s hogy a rézkalapácsoknál világos, miként használatuknál inkább sulyok vétetett tekintetbe, mint az él. mely különben is a fém lágysága miatt igen hamar eltompult. Az élnek fontossága csak akkor tünik fel, midőn a réznek ónnal való keverése, azaz a bronznak készitése találtatott fel, mely sokkal keményebb ugy a réznél mint az ónnál. Ezen találmány minden eddigi régész egyhangu tanusága szerint nem Európában történt, hanem Keleten, valószinüleg Indiában, hol a réz- és óntelepek gyakoriak. Azon nép, mely ezen új találmánya által hatalmának megállapitására több eszközzel birt, Európába is behatolt s vele a bronz használata csakhamar elterjedt egész földrészünkön, de azért a kőeszközöket és fegyvereket még nem szoritotta ki a használatból. Az ónnak ritkasága, mert e fém Magyarországon és a Duna medenczéjében épen nem, Spanyolországban ritkán és csak Angolországban találtatott nagyobb tömegekben, — a bronzfegyvereknek árát drágábbá tette. Ezek csak a főnökök és a gazdagok tulajdonát képeztették, mert a nép kőfegyverekkel és eszközökkel, kova- és obsidián-nyilakkal élt még soká a bronz használatának elterjedése után.

(Vége következik.)

TÁRCZA.

Az őstörténelmi leletekről Magyarországban.

(Felolvasta a természettudományi társulat estélyén október 13-dikán Pulszky Ferencz.)

(Folytatás.)

A kőkori s bronzkori czivilisatióról eddig a svájczi és dél-németországi czölöpépitmények szolgáltattak legérdekesebb adatokat. Tudva van, hogy a svájczi tavak alacsony vizállásánál az ötvenes években nem messze a parttól ezer meg ezer czölöpre, és mellettük kőeszközökre, edényekre, állatcsontokra, sőt növényekre is, mint mogyorókra, buzára, kölesre stbire akadtak. Ezen czölöpépitmények kiterjedése sok helyett igen nagy s mindegyiknél meglátszik, hogy tüz általi pusztult el, miből az ellenség beütését és a czölöpépitők legyőzését gyanitották. Magyarországban eddig csak egy helyütt találtatott oly telepmaradvány, mely a czölöpépitőktől eredhetett t. i. a Fertőtó talaján, hol gróf Széchenyi Béla sok kőeszközt és edénycserepet talált, azonban czölöpökre nem akadt. Gyüjteményét, melyet három nyelven megjelent monographiában le is irt, a m. n. muzeumnak ajándékozta.

Sokban hasonlók e czölöpépitményekhez az olasz terramárek. Ezek nincsenek ugyan a tavakba épitve, de halmokat képeznek a szárazföldön, sokszor a folyók partján. Itt azonban szintén fordulnak elő czölöpök, melyekből azt lehet következtetni, hogy a régi lakók ép ugy, mint egész a mai időkig a kamzsadálok, czölöpökre épitették házaikat, ölmagasságra a talaj felett, vagy azért, hogy a vadállatok, és az ellenség ellen némileg biztositva legyenek, vagy pedig azért, hogy a tisztátalanságot, s rondaságot belölök könnyebben lehessen lehullatni. Ez mindenesetre megtörtént mindaddig, mig a rondaság a padozat szinvonalát elérte, mikor aztán, a gunyhót elhagyták és elégették, hogy minden féreg és piszok kiveszszen és mellette ujra czölöpökre épiték gunyhóikat; igy képződött a halom, réteg réteg után, s igy az égésnek jelei, az ugynevezett tüzpadok. Igy magyarázható meg az állatcsont, tört edény, kő- és későbbi időkben bronz házieszköznek szeresen és a tudomány követelményeinek megfelelőleg fog véghezvitetni, nem mint dilletans munka, nem mint a kincskeresők ásatása, hanem ugy, hogy réteg réteg után hordassék el s pontosan jegyeztessék fel, — mik azon tárgyak, melyek együvé tartoznak. Egyátalában nem lehet elég sulyt fektetni arra, hogy a mi régiségkedvelőink különösen figyeljenek azon körülményekre, melyek közt egy leletre akadnak; hogy azt pontosan irják és a mennyire lehetséges a lelet helyét is rajzolják le. Csak igy lehet pl. meghatározni, hogy azon különös sisak-alaku tárgyak, melyek a gallus sirokban találtatnak, csakugyan paizs-dudorok. A felásásnál t. i. azt találták, hogy ezek a halottak oldala mellett egy a földbe nyomott karika alaku vonal közepén feküsznek, mely a fából és bőrből készült pajzsnak nyoma volt. A fa és bőr tökéletesen elenyészett, csak a fémből készült vasdudor maradt meg. Igy pl. ha mindenütt feljegyezték volna a lelet körülményeit, nem lehetne kétség az iránt, vajjon azon különös ékszerek, melyeknek jelenleg három példánya látható a muzeumban, diadémek voltak-e vagy nyakvédek? ha t. i. megfigyeltetett volna, hogy a csontváznak mely részén találtatta? Valljuk azonban be, hogy nálunk alig történnek rendes ásatások. A földmivelő ekéje kiszánt egy edényt, ha tüstént el nem töri, — mert kincset vél benne rejleni, — elviszi haza és az csak később, történetesen jó értésére a papnak vagy földbirtokosnak, hogy ily leletre akadtak. Néha tovább is ásnak, de csak felületesen, mert erre pénzt, időt és munkát szánni csak kevésnek jut eszébe. Még azok is, kik rendesebben ásatnak, ritkán birnak mindazon eszközökkel, hogy a lelet szinhelyét felvétessék, hogy feljegyezzék mi minden egyes felásott helyen találtatott; pedig csak ily módon lesz lehetséges a külföld tudósaival versenyezni, ki az őstörténelmi tudományban csakugyan nagy haladást tettek és most különösen a bronzkorra és annak emlékeire fordittják figyelmüket, meghatározni igyekezvén minden országban az ott talált bronzeszközök typusát; mert az eszközök általában hasonlitanak ugyan egymáshoz, de az alaknak részleteiben s a diszitményekben annyira különböznek, hogy az ügyes szem miudjárt megismeri a vésőt, mely pl. Franciaországban találtatott és megkülönbözteti attól, mely a skandináv országokban közönséges. Az őstörténelmi kutatások az összehasonlitás stádiumába léptek, mely a czivilizatió utjáról adhat felvilágositást. A magyar fémleleteknek is vannak ily különös jellegeik, melyek a németországiaktól erősen eltérnek és némi, habár távolabbi atyafiságban állanak a dánokkal és svédekkel. Ámbár e részben a kutatások még nincsenek befejezve, mégis két áramlatot lehet itt is nagy valószinüséggel megállapitani. Az egyik Olaszországból terjedt el Franczia-, Délnémet- és Angolországba; Irlandban azonban megint külön jelleggel bir; a másik Magyarországon keresztül Lengyelország felé Morvának, Szilézianak és éjszaknak terjedt, s Dániában és Svédországban találta legszebb kifejlődését.

A mi a magyarországi leleteket illeti, azokat leginkább az itteni el nem tagadható rézkor jellemzi, mely különben csak Irlandban fordul elő, máshol Európában alig észlelhető, nálunk a rézkor a kifurt kőeszközökhöz csatlakozik és ugy látszik, hogy az itteni lakók, kik a Mátrán természet találtak és kipuhatolták, hogy ezt kalapácsolni, és később, hogy olvasztani is lehet, rézben utánozták a kőkori alakokat; azonban a bronzkészités mesterségére nem emelkedhettek fel, mert Magyarország nem hazája az ónnak. E részben a rézkor nyomainak feltalálása sem változtat azon általánosan elfogadott véleményen, hogy a bronz egy külön, Azsiából bevándorolt népnek kulturáját jellemzi, mely azután egész Európában elterjedt.

Már a logika is azt kivánja, hogy ismerjük be, miszerint egy rézkor előzte meg a bronzkort. Világos, hogy a rezet eleinte tisztán és csak később használták ónnal keverve, de mind e mellett a rézleletek Európában igen ritkák: Magyarországban még leggyakrabban fordulnak elő, de feltünő, hogy a réz-tárgyak alakjai eltérnek a bronz-tárgyakéitól; általában véve sokkal durvábbak, mint a bronztárgyak és diszitmény alig találtatik rajtuk. A legfőbb formák: a széles nagyszögü véső, a kőkori kalapácsokra emlékeztető kalapács, a kétélü szekercze, a balta, a csákán különböző alakban, és némely, közepén lyukkal ellátott, véső forma eszközök vagy fegyverek. A vésőkön, csákányokon és kalapácsokon észlelhetjük, hogy ezek homokmintában öntettek és ezek egészben véve sokkal durvábbak, mint a kar-

zes levelekkel azok kézbesitése végett eltávozott s a rendes időben, mikor az aláirt nyugtákat kellett volna bemutatnia, nem tért vissza. Az eset föltünt az igazgatóságnál, s tudakozódtak utána, de e napon társai közül őt senki sem látta. Bizonyosnak tartották, hogy Gugával valami rendkivüli eset történt, mert becsületességében alig kételkedtek. Délutáni 2 órakor megsokallván a várakozást, a fő postaigazgató a rendőrséghez fordult. A rendőrség nyomozáshoz látott és sorban tudakozódott azoknál, kiknek e napon pénzes levelet kellett kapniok. Majd mindnyájan azt felelték, hogy nem is látták a levélhordót. Délután 4 és 5 óra közt egy rendőri közeg az Azienda-udvarba ment, hol Gugának egy Bécs-Ujhelyben feladott s állitólag 158 frttal terhelt levelet kellett átadnia bizonyos Mendoza Alfonzó nápolyi kereskedőnek. Mendoza lakása zárva találtatván, lakatossal felnyittatták s a keresett levélhordó ott feküdt a padlón vérében s a pénzküldeményektől kifosztva; mellette egy uj tőrsszerü kés hevert. A szerencsétlen áldozatnak a gyilkos a gégéjét metszette el s valószinüleg azon pillanatban, midőn a czimzettnek átakarta adni a levelet. Orvosilag constatáltatott, hogy a levélhordó, minthogy gégéjével együtt ütere is elmetszetett, minden hang nélkül, rögtön halva rogyott le. További nyomozás folytán kiderült, hogy az illető lakáson, mely az Azienda-udvar negyedik emeletén van, a lakás bérlőjénél, Mayer bárónőnél f. hó 6-án megjelent egy 26 évesnek látszó fiatal ember a kiadó szoba megtekintése végett, s azt hónapszámra ki is bérelte. Az eléje adott bejelentési iven magát igy irta föl: „Mendoza (vagy Mendojat) Alfonzó, kereskedő Nápolyból." Beszédközben azt állitotta magáról, hogy selyemárukat szándékozik nagyban vásárolni s csak tavaszsal megy vissza Nápolyba. A bárónő azt is észrevette, hogy az idegen föltünően erőködött kiejtésének olaszos hangsulyozást adni. Ugy látszik, hogy a 158 frtos levelet ő maga adta föl Bécs-Ujhelyben. A Gugától elrablott pénzes levelek értéke 13,292 frt 52 krt tesz, 205 frt készpénz és több postautalványnyal együtt. A gyilkos a büntény elkövetése után észrevétlenül elillant. Ezeken fölül még az is kitudódott, hogy Mendoza f. hó 13-án egy hordár által elvitette holmiját, hogy hová s melyik hordár által, azt még nem tudni. — A gyilkost erélyesen nyomozzák. A szerencsétlen Guga János 55 éves és nős volt.

— A honvédelmi miniszter rendeletet intézett a hatóságokhoz, melyben felhivja, hogy a folyó évi ujonczozás folytán ideiglenesen felmentett és besorozott hadkötelesek számát s más felül az ideiglenes fölmentési és hadképességi százalékokat a rendelethez mellékelt minták szerint összeirván, az igy összeállitott adatokat f. évi november hó 20-áig terjeszszék föl hozzá

— Védőjegypör. A... bécsi szalaggyáros 12 nagykereskedőt panaszolt be az ötödik kerületi elöljáróságnál, hogy egyes külföldi gyárosoknak tafota szalagjait az ő hamisitott védjegye alatt árulják. Ennek folytán az elöljáróság roppant mennyiségü ily hamisitott védjegyü szalagot kobozott el ezektől. A határozatot pedig, melynek a kereskedői körök nagy kiváncsisággal néztek elébe — legközelebb mondta ki. Ez a panaszlottakra nézve — mint halljuk — igen kedvezőtlenül hangzik, mert nemcsak hogy eltiltotta őket a további árulástól, hanem tetemes birságot is szabott rájok. A határozat nagy terjedelmü s igen alaposan van indokolva. Ha a miniszter is helybenhagyja, ugy a pesti piaczon csak az Adensamer-féle szalagok fognak uralkodni.

— Kerkápoly házában ismét baj történt. Folyó hó 17-én a csillagutcza 8. sz. a. levő Kerkápoly-féle ház első emeleti ablaka diszitéséből egy darab elválván, az épen arra haladó Kiel Ferenczné házmesternőre esett, ki ennek következtében vállán könnyebb sérülést szenvedett. A főmérnöki hivatal az esetről értesült s valószinüleg megvizsgáltatja ezen épületet, melyben már egy alkalommal hasonló szerencsétlenség fordult elő.

— Az országos tébolyda igazgatósága átiratban értesiti a fővárosi tanácsot, hogy f. évi május hóban a Rókus-kórházból a tébolydába átszállitott őrült nő Lusinszky Jánosné szül. Ulicska Anna hét hónapos reménységben levőnek konstatáltatott, s kéri a tanácsot, miszerint nevezett őrült nő a szülés végett betegsége tartamára ismét a Rókus-kórházba leendő visszaszállittatása iránt intézkedjék. — Az őrült nő a Rókus-kórházban hét hónapnál hosszabb idő óta ápoltatott, s a főorvos jelentése szerint férjével nem érintkezett. — A Rókus-kórházban az őrültek, nők és férfiak vegyesen, egy osztály, illetve egy szobában együtt gyógykezeltetnek.

— A Zubovics-féle sportsorsjáték nyerő számainak kihuzása a huzásra kijelölt napon ment végbe. Az este hat órakor tartott huzáson a lotto-igazgatóság részéről Füzy ellenőr s egy jegyző, a városi hatóság részéről Horváth János jegyző, Duleczky és Lechner János urak, továbbá a sorsjátékot rendező bizottság tagjai voltak jelen. A sorsolás eredménye következő: első nyeremény 149 sorozat 17 szám, (nyer egy teljesen fölszerelt négyes fogatot); második nyeremény 598 sor. 84. szám, (nyer egy két lovas jucker fogatot); harmadik nyeremény 48 sor. 8 szám, (nyer egy irlandi ponny fogatot); negyedik nyeremény 220 sor. 29 szám, (nyer egy fölszerelt hátas lovat); ötödik és utolsó nyeremény 43 sor. 30 szám, (nyer egy fölszerelt hátas lovat.) A nyeremény tárgyak a huzás utáni nyolcz nap alatt Zubovits Fedor urtól a nyerő sorsjegy előmutatása mellett átveendők.

— Rendőri hir. Hosser Csejtey Vilma asszony kerepesi ut 4. számu lakásából a szekrényében elhelyezett 400 frtból 100 frt egyszerre nyomtalanul eltünt. A körülmény, hogy kárvallott nőnek Szabó Róza nevü takaritónője egyedül járt a szobában, s annak ládakulcsa Hosserné szekrényét, melyből a pénz elveszett, nyitja, a gyanu egyedül nevezettre esik. Az azonnal letartóztatott vádlott nő a tettet határozottan tagadja.

Rövid hirek. Dávid Ferencz, az unitárismus megalapitója halálának háromszázados évfordulóját nagy fénynyel akarják megülni a magyarországi unitáriusok. — A pesti ev. egyház lelkészéül Győry Vilmos csaknem egyhangulag választatott meg. — Betlér községben nagy tüz volt, mely 15 házat hamvasztott el. — Dáni Ferenczné arczképét a szegedi polg. leányiskolában tegnapelőtt leplezték le. — Bánfi-Hunyadon egy tanitó baromi erőszakot tett 8—10 éves leánytanitványain. — Verseczen nagyban pusztit a roncsoló toroklob. — Nyéken Veiner testvérek boltját mult éjjek egyikén ismeretlen tettesek kirabolták.

Irodalom.

— Két pályadijat tüz ki a vértesaljai tanitó-egyesület. Az első az évenként kiadatni szokott Anna-dij, azaz 50 frt. e kérdésre: „Kivántatik a háziipar ismertetése. — A háziipar iparágaknak egyenkénti bemutatása és világos megmagyarázása. Hazánk különböző vidékein haszonnal meghonositó iparágak kitüntetése, a háziipar befolyásának bebizonyitása anyagi és szellemi jótétünkre, erkölcsi nemesedésünkre." A másik pályakérdés, melyre 20 frt. van kitüzve, a következő tételre kiván feleletet: „Az állami kötelező iskoláztatás hasznos befolyással lenne-e a magyar birodalom életére?" Mindkét kérdésre nézve a pályázati határidő 1877. év april 15. A pályamü — jeligés levéllel ellátva és idegen kézzel tisztán leirva — a vértesaljai tanitó-egyesület elnökségéhez (Gyuró, u. p. Martonvásár) küldendő. A dij aránylag legjobb münek 1877, julius 26-án fog kiadatni. Pályázhat mindenki, aki valamelyik hazai tanitó egyesületnek rendes, pártoló, alapitó vagy tiszteletbeli tagja.

Szinház, müvészet.

— A bécsi szinházakból. A Burgszinház a Kleist-ünnepélyek után most a Schiller-ünnepélyekre készül. A Schiller-napot ezuttal Bécsben annál fényesebben ülik meg mert akkor történik a bécsi Schiller-szobor ünnepélyes leleplezése. Egy egész ünnepélyes Schiller-hét van tervben, vagyis egy héten át mindennapon a Burgszinházban Schillertől adnának elő darabokat. E szinház jelentékenyebb szinmüi ujdonsága „Die nordische Heerfart" oct. 26-dikán kerül előadásra. — Az operaszinház szinre akarta hozni Verdi-„Don Carlos„-át, s Verdi Bécsben léte alatt megigérte, hogy Bécs számára ujra átdolgozza ez operát. Verdi azonban eddig nem tartá meg igéretét s operája nem is kerül szinre Bécsben. A bécsi udv. opera ujdonságai a „Dalila" s Walkür. — Delibes Bécsben a legszivélyesebben fogadtatott s lépéseket tett, hogy „A király mondotta„ operáját a komikai operából áthozhassa az udv. operába; az előbbeni szinház igazgatósága azonban nem állott el a szerződéstől. — Beethoven születésnapját decz. 17-én ezuttal különösen megülik Bécsben. A „Fidelio" kerül szinre s ezt megelőzőleg „Athén romjai." — Glatz próbaéneklése sikerülvén, valószinü, hogy közelebb nehány vendég-szerepben föllépteti az udv. operában.

— Értesités a drámairókhoz. A nemzeti szinházhoz előadás végett beadandó darabok tisztán olvasható betükkel leirva, lapszámozva és bekötve legyenek; ellenkező esetben birálat nélkül a szerzőknek visszaadatnak. Budapest, október 20. 1876. Szigligeti Ede, igazgató.

Népnevelés.

— Tanári kinevezés és megerősités A király Marek Rudolf gymnasiumi tanárt a vinkovcei főgymnasiumhoz igazgató tanárrá nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Loncsár Józsefet a kolozsvári egyetemen a politikai tudományból egyetemi magántanárrá lett képesitése folytán ezen minőségben, s a gazdasági szakosztálylyal megtoldott csikszereda mártonfalvi felső népiskolához igazgató szaktanitóul egyelőre ideigl. minőségben kinevezett Madár Mihályt állomásán végleg megerősitette.

— Pályázat. A folyó tanév kezdetén Felső Kapnyikbányán (a régi Kővárvidéken) megnyitott magyar tannyelvü hat osztályu állami elemi népiskolánál rendszeresitett tanitói állomások közül még egy rendes tanitónői s egy segédtanitói állomás levén üresedésben, azok szabályszerü betöltésére pályázat hirdettetik. A tanitónő javadalmazása az állampénztár által kiszolgáltatandó évi 300 frt fizetés, 100 frt. helyipótlék és 100 frt. lakbér esetleg szabadlakásban, — a segédtanitóé pedig évi 250 frt. fizetés, 50 frt. helyi pótlék és 50 frt. lakbérben van megallapitva. — Az állomások a kinevezés megtörténte után rögtön elfoglalhatók. Pályázni kivánók felhivatnak, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézett s megfelelő tanitói képességüket valamint esetleg eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal felszerelt folyamodványaikat alulirotthoz f. évi november hó 20-áig annál is inkább beküldeni igyekezzenek, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek. Zilah, 1876. okt. 16-án. Kerekes József, s. k. szilágymegyei tanfelügyelő.

— Az angol nyelvnek mint rendkivüli tantárgynak tanithatását a budapesti VI. és VII. kerületbeli polgári leányiskoláknál a tanács a házi pénztár terheltetésének kizárásával oly módon engedélyezte, hogy azon tanulók, kik a franczia nyelvi tanfolyamot hallgatják, oda föl nem vétethetnek. A tanitással Ransbourg Zsigmond angol nyelvtanár bizatott meg.

Egyletek, társulatok.

— A „fővárosi szeretetház" választmanya október 21-én szombaton délután 4 órakor a megyeház termében (Gránátos-utcza) ülést tart, melyre a tagok tisztelettel meghivatnak. Elnöki megbizásból: Stoczek Károly, titkár.

— A magyar mérnök és épitész egyesület október 21-én esti 6 órakor az egyesület helyiségeiben (régi Llyod-épület, Duna felöli oldal) egyetemes szakülést tart, melyben Seefehlner Gyula a budapesti összekötő vasut utáthidalását ismerteti.

— A Gabelsberger gyorsiró-egyesület vasárnap, e hó 22-én délelőtti 10 órakor közgyülést tart a képviselőház társalgó termében.

— A természettudományi társulat a szünet után tegnap tartotta első rendes szakülését az akadémia természettudományi termében, az ülésen nagy hallgatóság volt jelen. Két értekezés tartatott. Kossutányi azon eszközökről értekezett, melyekkel a roszul égő dohányon segiteni lehet. Értekező azt ajánlja, hogy a dohányföld gypszszel és mészszel kevertessék, s vagy alagcsöveztessék, vagy pedig a felszin emeltessék, hogy a dohány a földártól megszabaduljon. Ezután Herman Otto tartott felolvasást a kánya, varju és mezei egérről. Az alföld némely részein rendszerint szárazság uralkodik, ez pedig a mezei egerek nagymérvü szaporodását idézi elő. Ezek pusztitását a kányák és varjuk eszközlik. Valódi kárnak tekinthető tehát, hogy azokat némely vidéken kiirtották. Szerinte egy kánya 10 nap alatt 180, egeret pusztit el. Ezután elnök kijelenti, hogy ezentul a felolvasott dolgok ki fognak nyomatni és olcsó áron a közönség rendelkezésére bocsáttatnak. Ezzel a gyülés nyilvános része véget ért.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— A józsefvárosi polgárok a municip. választásoknál követendő eljárás tárgyában vasárnap e hó 22-én d. e. 11 órakor a lovarda épületben közgyülést tartanak.

— A budai honvédemlék ügye némileg uj stádiumba lépett a fővárosi tanács mai közgyülésén. Tudvalevő azon, lapunkban több izben szellőztetett hatósági méltánytalan eljárás, mely szerint a középitési bizottság albizottsága a vizivárosi temetőben javasolta felállittatni ez emléket mi ellen az emlékbizottság a közgyülés előtt felszólamlott s felállitási helyül a disztért kérte kijelöltetni. — A mai gyülésen Kühnel Ignácz szót emelt, hogy az 1848—49-iki dicső honvédek emlékének gunyja és meggyalázása volna a szobrot e temetőben állitani fel, — mikor a Hentzi szobor Budavár egyik főterén diszlik magasan s piritja meg a magyart! Ha azonban a szobor tőkéje nem elég, diszesebb szobrot emelni, — a 48-iki honvédek szereztek a főváros előtt annyi érdemet, hogy az ezen összeghez ötezer forintot megszavazzon és a gyüjtést ujra meginditsa. Élénk éljenzés és helyeslés kisérte az inditványt; a főpolgármester szavaira azonban az összeg rögtön nem szavaztatott meg, hanem kiadatott az inditvány a pénzügyi és gazdasági bizottságnak véleményadás végett.

— Szállitások. A főv. szolgaszemélyzet részére a lábbeliket az idén is Janitsek Károly szállitja, egy pár uj nyári csizmát 8 frtért, egy pár téli fejelés csizmát 4 frt 25 krért nyári 4 frt 10 kr. ért. A ferenczvarosi templom üveges munkáit □'-anként 30 krért Burger A, másoló munkáit Fischer Frigyes kapta meg.

— A fővárosi sz. Rókuskórházban 1876· évi szeptember havi betegforgalmi kimutatás szerint augusztus hó végével ápolás alatt maradt 902 beteg; — ujonnan felvétett 1177, összesen 2079. Elbocsáttatott felgyógyulva 1004, javulva 110, gyógyitatlanul 36, meghalt 109. Fogyaték 1259; ápolás alatt maradt 820. Apolási napok száma 25952.

— Azon fővárosi polgároknak kiket a főv. választó bizottmány elutasitott, s kik azután az ellen reclamálva — az igazoló bizottság által felvétettek — a válsztói bárczákat ma küldötték szét.

— Születések és halálozások. A lefolyt héten élve született 247 gyermek, elhalt 169 személy; a születések tehát 78 esettel muljâk felül a halálozásokat. — Az élve szülöttek közt volt 168 törvényes, 79 törvénytelen; nemre nézve 119 fiu, 128 leány. — Halva született 15 gyermek, köztük 12 törvényes, 3 törvénytelen. — A halottak közt volt 100 férfi, 69 nő, egy éven aluli gyermek 55 — Ez év 41 hetében élve született összesen 11007 gyermek, elhalt 8994 egyén, a születések többlete tehát 1113.

Törvényszéki csarnok.

— Sikkasztás. Weisz Jónás révkomáromi szül. mészáros legényt Krausz Károly helybeli mészáros 1875. deczember 15-én székálló legénynek fogadta fel, s reá bizta a mindennap megmérve átadott husnak elárusitását, köteles lévén Weisz J. a husért befolyt pénzt pontosan Krausz K. gazdájának átszolgáltatni, mire nézve a hus mennyiségéről s az átadott pénzösszegről kölcsönösen jegyzéket vezettek. Krausz deczember 31-ikén Weiszszal megszámolván, előbbi 38 frt 57 kr hiányt tapasztalt, mely hiányra nézve Weisz felvilágositást adni nem tudott gazdájának. Tizenöt napra, folyó évi január 15-én ujra számolván, Krausz már ekkor 215 forint 57 kr hiányát tapasztalta. Erre Krausz panaszával a kapitánysághoz ment, hol a megidézett Weisz Jonás egy 200 forintos kötvényt állitott ki Krausz részére s kötelezte magát ennek szolgálatába másnap belépni. De Weisz nem állt be. Mire a kapitányság Krausz kérelmére az ügyet a fenyitő törvényszék elé felterjesztette. Megjegyzendő, hogy vádlott másnap, a 200 frtos kötvény aláirása után, Weitzenfeld Illés ügyvédhez ment, kinek dolgát elmondván, nevezett ügyvéd fenyegető levelet irt Krausznak, ha a 200 forintos kötvényt azonnal vissza nem adja, mert azt — ugymond a t. ügyvéd — Weisz csak pressió s börtönneli ijesztgetés következtében irta alá, s hogy Krausz s az eljáró kapitánysági tisztviselő ellen feljelentés tesz; a mit Weitzenfeld meg is tett, de vádja alaptalannak bizonyulván be, Krausz s az eljáró rendőrségi tiszt ellen a további eljárás beszüntettetett. — Vádlott Weisz Jónás ma konokul tagadja azt, mintha ő gazdájának kevesebb pénzt adott volna, mint a menynyit naponként bevett, tagadja, hogy gazdája jegyzéket küldött volna neki a hus szállitásakor. Több tanunak azonban éppen az ellenkezőnek bizonyitása s Krausz pontos jegyzései alapján kitünt vádlott gonoszsága, miért is őt a törvényszék sikkasztás miatt egy havi börtönre itélte.

— Nyilvános erőszakosság miatt vádoltatott be Guba József komárommegyei szül. helybeli fakereskedő és sógora, segédje Makai József. Az eset ez: Éles Gusztáv ügyvéd Éles Lajos-né megbizottja Büchler Miksa és neje Julia ellen házbér tartozás fejében végrehajtást eszközölt. A végrehajtáshoz azonban Büchler és neje már nem találtatott É. Lajosné házában. Zigelwagner végrehajtó és Éles G. a végrehajtási végzés értelmében az ott talált albérlőnek Guba Józsefnek szálfáit akarták lefoglalni s biztos zár alá helyezni. Guba azt teljes erélylyel ellenezte, miből közte és Éles G. közt heves vita, veszekedés támadt melyben a „pimasz" és „gyalázatos" kifejezések kölcsönösen szórattak egymás ellen, még végre a vitának az lett vége, hogy Guba É. G. ügyvédet megfogta s udvarából — melyen őt, mint magát kifejezé a tárgyalás alkalmával sértegetni merészelte. Ezen kellemetlen intermezzo daczára a zár alá helyezés mégis megtörtént. Azonban Éles G. ügyvéd Guba Józsefet nyilvános erőszakoskodás és becsületsértéssel vádolta be. A ma lefolyt végtárgyalás eredményéhez képest azonban Tóth Gerő kir. ügyész Guba elleni vádját kénytelen — ugymond a kifejtett okoknál fogva elejteni — s kéri a további eljárást vádlott ellen beszüntetni. A törvényszék Guba Józsefet felmentette,

TÁVIRATOK.

Berlin, okt. 19. A „Norddeutsche Zeitung"-nak jelentik Szt.-Pétervárból, hogy a trónörökös nagyherczeg valószinüleg Livádiából csakhamar Bécsbe, Berlinbe és Londonba fog utazni, hogy az illető udvaroknál és kabineteknél a keleti kérdés sikeres megoldásának érdekében a nagyhatalmak egyértelmü működését illetőleg személyesen hasson. Sándor czár változatlanul ragaszkodik azon határozatához, hogy ezen kérdésben isolálva nem fog intézkedni, és hogy szövetségeseivel nem fog szakitani.

Szt.-Pétervár, okt. 19. Loftus lord legközelebb Livádiába utazik, ezt itt egy lehető angol-orosz megegyezés symptomájának tartják.

London, okt. 10. Oroszország a hat heti fegyverszünetre vonatkozó angol ajánlatokat ultimátum gyanánt terjesztette a porta elé. A „Times" azt hiszi, hogy egy egyszerü veszedelem Törökországra nézve nem elegendö arra, hogy Anglia az elövigyázati rendszabályokat gyorsitsa; a parlament és az ország nem akarnak háborut Törökország támogatása végett, és bünös balgaság volna a végett vért és pénzt áldozni.

Páris, okt. 19. A „Corr. Havas" reményli, hogy Anglia és Oroszország között megegyezés fog létrejönni, és kijelenti, hogy egy haboru esetében való állitólagos szövetségekről szóló hirek teljesen hamisak; Franczia-ország uj reorganisatiójának müvét nem fogja abbahagyni, de csatlakozni fog a hatalmaknak egy közös békés akczióra vonatkozó valamennyi javaslatához.

New-York, okt. 19. Az európai politikai hirek nyugtalanitják a kereskedelmi világot; a chicagói gabona vásáron tegnap izgalom volt és az árak emelkedtek. Az angol flotta Halifaxban rendeletet kapott, hogy a téli időszakot ne az Antillákban töltse, hanem maradjon Halifaxban.

London, okt. 19. Azon sensationalis hirek, melyek Napiersnek csapatokkal Egyptomba való küldetéseiről, valamint azok, melyek Konstantinápolynak angol tervek szerinti védelmezéséről szólanak, nagyon kevés hitelt érdemlők; ép azon sensationalis jelentések, hogy Anglia török pánczélhajókat szándékozik venni és többefélék gyanitásoknak tartandók. Csak „Reuters" azon jelentése tény, hogy az Indiába induló csapatok parancsolatot kaptak, hogy további intézkedésig Gibraltárban és Maltában maradjanak.

London, okt. 19. A „Lloyd" és más biztositó intézetek az eshető háborueventualitások miatt az Anglia-Kelet és Ausztrália között járó hajók biztositásaival száz után 5 Silling pótdijt követel.

Bécs, okt. 19. A pénzügyminiszter által a birodalmi gyülésen előterjesztett adótörvényjavaslatok czélja egyrészt az eddigi törvények miatti terhes bajokat enyhiteni, másrészt pedig az államháztartás eszközeit hathatósabbakká tenni. Az első tekintetben a telek-, házbér és kereseti adóra nézve tizperczentnyi csökkentés rendeltetik el s az eddigi jövedelmi adó megszüntetik; minélfogva mellőzve lesznek az önsegélyen alapuló közkereseti s gazdasági társulatok megadóztatásának három évi átlagszámitása és a szenvedőleges kamatok miatti kérdések. Az utóbbi tekintetben pedig a személyes jövedelmi adó javasoltatik, mely a 600 frtot meg nem haladó jövedelmet érintetlenül hagyva, a kisebb paraszt-földbirtokokra és kisebb iparüzletekre nem vonatkozik.

Widdin, okt. 19. (B. C.) Ideérkezett jelentések szerint Hasszán pasa tegnap Zajcsárnál a szerbek felett győzelmet vivott ki.

Berlin, okt. 19. A „Germania" egy limburgi távirata szerint az ottani püspök a főelnök által hivatala letételére szóllitatott fel.

Konstantinápoly, okt. 19. (Estve.) Ignatieff tábornok állitólag holnap fogja a szultánnak egy ünnepélyes audienczián uj megbizó levelét átnyujtani; azt hiszik, hogy a béketárgyalások az angol ajánlatok alapján a hatalmak által csakhamar ismét meg fognak kezdetni.

Bécs, okt. 19. (B. C.) Az Andrássy gróf visszalépéséről szóló hirek mérvadó körökben nevetségeknek mondatnak. Olaszország a török fegyverszüneti javaslatra még nem válaszolt; visszautasitó választól tartanak. Egy négy heti fegyverszünet megkötésének lehetősége még nincs kizárva. A királyt itt most nem várják.

Bécs, oktober 19. Birodalmi gyülés. Rechbauer elnök meleg szavakban emlékezik meg az urak-házának elhunyt tagja, gr. Auerspergről, mit a ház tetszéssel fogadott. A neubaui kerületi biróság dr. Schwank képviselőnek perbefogásáért folyamodik, a társulati törvény megszegése miatt. A bizottsághoz utasittatik. Ezután a pénzügyminiszter előterjeszti az 1877. évi exposét. A miniszter utal arra, hogy a kamatkövetelés a vasutakra nézve jelelentékeny magasságot ért el. A deficzit 26 millió. A miniszter az indirekt adókból 1878-ra nagy jövedelmet remél. Ezután az egyenes adók módositásáról 6 javaslatot terjeszt elő, melyek rendeltetése az uj adóreformokkoz átmeneti módot képezni. A miniszter kikéri a ház közremüködését, hogy az adóreformok az államháztartásnak javára váljanak. A miniszter beszédét tetszéssel fogadták. — Fanderlik és társai interpellálják a miniszterelnököt: 1) Akar-e a miniszterium fölvilágositást adni a monarchiával szomszédos tartományok keresztény lakóinak helyzetéről? 2) Minő intézkedések tétettek Törökország szláv tartományaiban levő keresztények helyzetének javitására?

Belgrád, okt. 19. („B. C.") A Drina és Timok mellett a harcz tegnap ismét megkezdődött. Zajcsárnál a szerb hadsereg állitólag előnyöket nyert, ellenben Deligrádon alól egy szerb tüzérségi támadás visszaveretett a törökök által.

Szt.-Pétervár, okt. 19. A „Golos" tegnap hevesen megtámadta Beakonsfield lordot. A kormányhoz közel álló „Journal de St. Petersburg" ma sajnálatát fejezi ki ezen illetlen czikk miatt.

Berlin, okt. 19. (Az „Egyetértés" távirata.) A „National Zeitung" Oroszország rosz pénzügyi helyzetéről ir és azt mondja, hogy Oroszország jelenleg minden pénzkészlet nélkül áll, s hogy képtelen egy hosszabb háborut külföldi anyagi támogatás nélkül folytatni. Az egyedül a portával folytatandó háborutól, bizva a gyors győzelemben, talán nem félne; minden bonyodalom azonban egy harmadik hatalommal meghaladná Oroszország pénzkészletét. Tekintettel arra, hogy Oroszországnak nincs kilátása kölcsönt kaphatni, csakis Németországgal és Ausztriával egyetértőleg járhat el. Ausztria kezében van most az eldöntés. A czikk ezen szavakkal végződik: Az orosz pénzügyminiszter a legközelebbi napokban egynehány pénzágenst hivatott magához és azt kérdezte tőlük, vajjon kaphat-e Oroszország pénzt; az ágensek egyhangulag azt felelték: egy batkát sem.

Bécs, okt. 19. Hitelrészv. 144.80. Galicziai 199.— Államvasut 270.—. Rente 61.50.— 1860-as 108.25 — 1864-es 128.—. — Ezüst 105.50. — London 125.50. — Unio-bank —.—. Általános épitőbank —.—. Angol-osztrák 72.—. Lombard 74.25 — Tramway —.— — Hitelsorsjegy 153.— Napoleond'or 10.8.— Arany 6.—. — Frankfurt 61.20. — Porosz pénzutalvány 61.85. Török sorsjegy 13.—. Angol épitőbank —.—.

Bécs, okt. 19. Magyar földteherm. kötvény 71.25 Salgó-Tarján —.—. Magyar hitel 108.75 — Magyar záloglevél 85.25. Erdélyi —.—. Magyar keleti vasut 27.—. — Magyar sorsjegy 67.—. Magyar földhitel 29.—. Magyar vasuti kölcsön 92.50 Anglo-magyar —.—. Franco-magyar bank —.—. Alföld 97.— — Magyar észak-keleti vasut 94.— Kelet-vasuti elsőbbségi kötv. 58.75. — Tiszai vasut 164.— Municipalis bank —.—.

Éjjeli pósta.

Az osztrák balpárti képviselők a teljes ülés előtt pártértekezletet tartottak. A klubb elnöke, dr. Herbst azon megjegyzéssel nyitotta meg az értekezletet, hogy nézete szerint a párt minden tagja érzi annak szükségességét, hogy az ülés nagy napikérdéseit a kiegyezést és a keleti kérdést megbeszéljék. Ő azonban e kérdéseket sokkal jelentékenyebbek s terjedelmesebbeknek tartja, hogy sem rögtön megvitatni lehetne. Ő ugy véli, hogy a kiegyezésre nézve maradjon meg a párt eddigi megállapodásnál, hogy t. i. az egész alkotmánypárt egyetértőleg járjon el. A keleti ügyekre nézve pedig azt hiszi, hogy külön pártgyüléseken vitassák meg a módot, mely szerint az a napirendre kerüljön. Végre dr. Granitsch inditványa folytán az határoztatott, hogy holnap 11 órakor tartassék pártülés, melynek egyedüli tárgya a keleti kérdés legyen.

Indiai lapok szerint Oroszország követekkel szerencsélteti India szomszédállamait. A kabuli emir az orosz követség teljes tisztelettel leendő fogadását nyilvános rendeletben hagyta meg. Az angol ügynök, Atta Mahomed khán óvást tett ezen rendelet mint olyan ellen, mely az emirnek az angol kormányhozi viszonyával nem fér össze. Az emir kijelentette, hogy e tekintetben nem fogad el parancsokat, mire az angol ügynök odahagyta az emir udvarát.

KÖZGAZDASÁG.

A háborus hirek hatása napok óta érzik már az irányadó tőzsdéken. A londoni tőzsdén különösen osztrák és magyar papirokban két nap óta nagy a fluctuátió s ott a béke iránti aggodalmak oly mérvet öltöttek, hogy a franczia és amerikait kivéve rohamosan csökkennek a nemzetközi értékek. — A budapesti értéktőzsdén ma igen lanyha volt az üzlet kezdete; egy Párisból érkezett békésebb hir folytán utóbb emelkedővé lett ugyan az irány, de zárlatkor egy ellenkező hir folytán ismét ellanyhult. Két nap óta az állampapirokban és vállalati értékekben általában véve roppant mérveket vett az árcsökkenés. Az osztrák papirrente már tegnapra 75.20-ról 62.40-re esett; a magyar vasuti kölcsön ugyanaz alatt 100.50-ről 96.50 re csökkent: az osztrák hitelintézet papirjai pedig tegnapelőtt óta 150-ről 141.40-ig hanyatlottak. — Ma kissé emelkedni kezdtek, azonban a déli tőzsdén ismét vissza estek. — Hasonlóképen áll a magyar hitelbank részvényeivel, melyek tegnapelőtt 120-on jegyeztettek s ma 107.75-el keltek el. Ezzel szemben pedig az arany értéke rohamosan emelkedik, a valutával együtt. Tőzsde-körökben el van terjedve a hir, hogy háboru esetére Ausztria-Magyarország 2—300 millió forint erejéig államjegyeket fog kibocsátani. — A gabnapiaczon még alig érezni a háboru szelét. A külföldi gabnavásárlásról érkezett áremelkedést jelző hirek folytán a tulajdonosok ma buzát nem nagyon kináltak, s mivel a vételkedv jó volt, az irány emelkedésre hajlandó. Kész buzát könnyen lehetett 10 krral drágábban, mint tegnap eladni, s a malmok körülbelül 18,000 métermázsát vásároltak, zab is 15 krral drágábban volt eladható, a többi gabnafajok változatlanok maradtak, de az irány nagyon szilárdnak mutatkozott.

Budapesti gabna és értéktőzsde. Budapest oct. 19. Az irány emelkedőben, árak szilárdultak. Az átlag árak buzában minőség szerint következők: 74.$_6$ kgrs 9.60—10.25, 75.$_5$ kgrs 9.80—10.60. 76.$_4$ kgrs 10.15—10.80; 77.$_3$ kgrs 10.45—10.95; 78.$_5$ kgrs 10.60—11.20; Zab 36.$_4$—40.$_6$ kgrs 7.30—7.50.

Határidőüzletnél buza 10 kr, zab 10 kr. tengri 5 krral javult tegnap óta. Buza őszre 10.90—11.00, tavaszra 11,20—11.35; rozs tavaszra 8.59—8.70; zab őszre 7.50—7.60, tavaszra 7.85—8.05: tengeri bánsági május juniusra 6.40—5.50. Ma 5.000 mm. buza őszre 11 frttal köttetett.

Értéktőzsde. Az előtőzsde igen élénk volt, az üzlet kezdete lanyha, később az irány emelkedővé változott; — osztr. hitel részv. 140.70-ről 144-ig emelkedtek, és ismét 142,10-ig visszahatolva maradtak, magyar hitel részvényeket 110-től kezdve 113-ig vásárolta és ismét 140-en kinálva maradtak.

A déli tőzsde igen csendes maradt, az üzlet korlátolti az irány pedig lanyha; helyi értékekben nem volt forgalom, külföldi váltók és valuták lényegesen emelkedtek. Osztr. hitel részv. 152-ről 141.40-ig hanyatlottak, magyar hitel részvényeken 107.75-el eszközöltek kötéseket, magyar sorsjegyeket 67-en adtak el, egyéb papirnemüekben pedig nem volt üzlet. Váltók Londonra 127-en 20, frankos aranyak 10.15-ig, markjegyek 62.20—62.30-ig keltek.

Bécsi értéktőzsde. Buza őszre 11.40—11.50, tavaszra 11.25—11.30. Rozs őszre 9.39—9.45; magyar 9.70—9.80. Zab őszre 7.80—7.35, tavaszra 7.70—7.80. Tengeri kész áru 7.20—7.30.

Bécsi gabnatőzsde. Az előtőzsde kezdetén értékpapirok szilárdan, valuták pedig lanyhán kerültek forgalomba. Később ismét a csökkenő irány emelkedett tulsulyra; osztr. hitel 144 után 142-ön, magyar hitel 160 után 170-en, anglo 73.50 után 69.50-en, 20 frankos aranyak 10.07 után 10.16-on maradtak.

A déli vaspályánál müködő állat-egészségrendőri bizottság által f. é. szeptember hóban tartott szemlék alkalmával felvétetett összesen 494 darab szállitmány, melynek sulya pontokban 92653 és fél font; megvizsgáltatott összesen 244 drb marha. Az osztrák államvaspályánál müködő szemlélő bizottság által megvizsgáltatott 374 drb., szept. hóban Kőbányán 11166 drb, s a dunagőzhajó társaság állomásainál 205 drb.

Az osztrák nemzeti bank heti kimutatása oct. 18. Bankjegyforg. 299,564.550 frt. (+ 4,517.919 frt.) Giró-betétek 243.314 frt. 53^5 kr (+ 86,285 forint — kr.) Beváltandó bankutalványok és más esedékes passivák 1,465.855 forint 86 kr. (— 415,982 forint 44 kr.) Fedezet: Érczalap 136,591,518 forint 25 kr (— forint — kr.) Erczben fizetendő váltók 12,045.089 forint 63 kr. (+ 106.892 forint 92 kr.) Államjegyek, melyek a bank tulajdonában állanak 724.172 forint — kr (— 490.292 forint — kr.) Leszámitolás 131,317.891 frt. 96 kr. (+ 4,363.772 forint 75^5 kr) Kölcsönök 28,644.400 forint — kr. (+ 4.300 frt frt. — kr.) Földtehermentesitési kötvények beváltott szelvényei 11,133 fórint 5 krajczár)+ 2.288 forint 70. kr) Beváltott és börzeszerüleg vásárolt záloglevelek 6,055.900 frt. á 66 $^2/_3$ %, 4,037.266 forint 66 kr. (— 17.733 forint 70 kr.) Összesen 313.371.470 forint 55 kr. A banknak a hó végén készpénzben kiegyenlitendő követelése a jelzálogutalványozási bizományi üzletből 1,412.323 frt. 50 kr, (+ 752.347 frt. — kr.)

A magyar földtehermentesitési kötelezvényeknek rendes félévi nyilvános sorsolása folyó évi october hó 25, 26, 27, 28, 29, 30 és 31-kén naponként reggeli 8 órától fogva, az alulirt igazgatóság hivatalos helyiségében fog megtörténni, s az eredmény maga idején közzététetni.

Vásárügy. A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter Fehérmegyében kebelezett Sárkeresztur községnek megengedte, hogy ott csütörtöki napon hetivásár tartathassék.

A gabonáshajók forgalma.

— Október 16. — 17.

Megérkezett Budapestre: A ferenczcsatorna társaság „Sz.-János"-a, megrakva Baján Weisz számára 1000 mtrm. buzával. — Fichtl testvérek „Náczi"-ja megrakva D. Vecsén Freund János fiai számára 1650 mtrm. különfélével. Freund és Trebitscher „Kalocsá"-ja megrakva Kalocsán a Reich testvérek számára 1600 mtrm. különfélével. — Andrássi Sámuel „Zsófiá"-ja, megrukva Hartán Brachfeld János és Bisitz Dávid számára 1190 mtrm. különfélével. — Peier Ferencz „Hartá"-ja, megrakva Hartán Popper és Schlesinger számára 932 mtrm. buzával és 1035 mtrm. árpával.

Atmenőben Győrbe: Fernbach Antal „Máriá"-ja, megrakva Palánkán saját számlájára 1900 mtrm. zabbal és 150 mtrm. tengerivel. — Kalmár Imre „Emiliá"-ja, megrakva Szentesen Reichenfeld számára 2100 mtrm. buzával. — Szüts Mihály „Biká"-ja, megrakva Uj-Becsén a győri gőzmalom számára 3500 mtrm, buzával. — Csiszár János „Ádám"-ja, megrakva Szanádon Fischer Károly számára 3516 mtrm. buzával.

Árverések, csődügyek, (Kivonat a „Budapesti közlöny" okt. 19-iki számából): Decreczen decz. 22. Gyenge Mihály háza 3800 frt. és földje 1200 frt. Bndapest decz. 15. „a budapesti kartoly fonoda részvény társulat" ingatlana 177,656 frt — Kecskemét nov. 6. Vasadi Balázs ingatlanai 1172 frt. és 753 frt. Budapest nov. 27. Kováts Lajos vizivárosi házai 2958 frt. és 5201 frt. — Kalocsa okt. 30. Pécsi József háza 300 frt. és telke 2294 frt. — Esztergom. okt. 26. Horváth Endre hagyatéki ingatlanai 8000 frt. 600 frt. 800 frt. 100 frt; és 300 frt. — Félegyháza nov, 3. Sillinger Márton bolti. ingóságai 8060 frt. — Budapest decz. néh. Szabó József vizivárosi háza 21,015 frt. és több kisebb ingatlana. — Budapest. nov. 22. Stuhán András ujlaki háza és kertje 6147 frt. Nánhegyesd (Belényet) okt. 25. Zuber Gyula inngatlana 1724 frt. — Szentgrót (Zalaegerszeg) nov, 14. Németh Józsefa birtoka 2975 frt. — Debreczen okt. 23. Zichermann Ignácz gyára és telkei 138,696 frt. — Versecz nov. 14. Beck Péter ingatlanai 1650 frt. 1800 frt. és 756 frt. — Söreg (Rimaszombat) nov, 4. Fáy Tamás birtoka 7009 frt.

Csőd: Staits Mikl ós ujvidéki bej. kereskedő ellen.

Csődmegszüntetés: Schweffer Emil aradi füszerkereskedő ellen.

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Pénteken, október 20 án, 1876.

NEMZETI SZINHÁZ.

Sok hühó semmiért.

Szinmü 5 felv. Irta Shakspeare ford. Arany László.

Személyek:

Don Pedro,	Feleki
János,	Ujházi
Glaudio,	Körösmezei
Benedek,	Náday
Leonato,	Szigeti Józs.
Antonio,	Szigeti Imre
Boldizsár,	Benedek L.
Borachio,	Bercsényi
Konrád,	Pintér
Galagonya,	Vizvári

Kezdete 7 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Az uj peleskeiek.

Nagy népies bohózat 5 felv.

Személyek:

Hámos Barnabás	Tihanyi
Aranka,	Dancz Nina
Izabella,	Klárné
Ragadós György	Tamási
Zoltán, fia	Sziklai Emil.
Légyvesztő,	Solymosi
Zajtai Béla,	Eőry
Rózsahegyi,	Zádor
Halmai,	Együd
Mayer,	Horváth
Polyva,	Pártényi

Kezdete 7 órakor.

Vizállás és időjárás.

Budapesten okt. 19. 1.66 m. 0 fölött száraz.
Pozsonyban okt. 19. 1.28 m. 0 fölött száraz.
M.-Szigeten okt. 19. 0.94 m. 0 fölött száraz.
Szatmáron okt. 19. 0.60 m. 0 fölött száraz.
Tokajban okt. 19. 1.55 m. 0 fölött felhős.
Szolnokon okt. 19. 2.02 m. 0 fölött száraz.
Szegeden okt. 19. 2.80 m. 0 fölött felhős
Aradon oktober 18. 0.78 m. 0 alatt száraz.
N.-Becskerek. okt. 18. 0.13 m. 0 alatt száraz.
Bezdánnál oktober. 18. 1.64 m. 0 fölött száraz
Verbászon okt. 18. 2.89 m. 0 fölött száraz.
Eszéken oktober. 19. 1.90 m. 0 fölött száraz.
Mitroviczon okt. 18. 0.88 m. 0 fölött száraz.
Zimonyban okt. 18. 2.87 m. 0 fölött száraz.
Ó-Orsován okt. 18. 2.31 m. 0 fölött száraz.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE ÁRJEGYZÉSEI. (HIVATALOS.) A BÉCSI TŐZSDE ÁRJEGYZÉSEI. *október 18.*

Gabona árak *1876. október 19.*

BÚZA	ó vagy uj	Hangulat	100 kilogr. ára	frtkr.—frtkr.	100 kilogr. ára	frtkr.—frtkr.
bánsági	uj	lanyha	72·8	—.— —.—	73·7	—.— —.—
"	"		74·6	—.— —.—	75·5	—.— —.—
"	"		76·4	—.— —.—	77·3	—.— —.—
tiszav.	"		72·8	—.— —.—	73·7	—.— —.—
"	"		74·6	10.05—10.25	75·5	10.35—10.55
"	"		76·4	10.70—10.80	77·3	10.85—10.95
pestv.	"		74·6	9.55— 9.70	75·5	9.80—10.—
"	"		76·4	10.15—10.35	77·3	10.45—10.55
"	"		78·3	10.60—10.75	79·2	10.85—10.95
fehérm.	"		72·8	—.— —.—	73·7	—.— —.—
"	"		74·6	10.10—10.30	75·5	10.40—10.60
"	"		76·4	10.75—10.85	77·3	10.90—11.—
bácskai	"		72·8	—.— —.—	73·7	—.— —.—
"	"		74·6	—.— —.—	75·5	—.— —.—

hektoliter	Hangulat	frtkr.—frtkr.
ROZS . . . 70—72 után	csendes	8.60—8.70
ÁRPA takarm. 60—62 "	"	5.95—6.25
" maláta 62—63·7 "	"	6.45—7.70
ZAB . 36.4—40.1 "	szilárd	7.32—7.50
KUKORICZA, 74·7 "	szilárd	6.40—6.50
" másnemü 72·8 "	"	6.35—6.40
ZAB . . . nélkül "	szilárdabb	— —
REPCZE, fekete . "	"	—.— —.—
" bánáti . "	csendes	—.— —.—
KÖLES . . . . "	"	4.90—5.—

Különféle termények.

Heremag	szilárd	magyar 70—80 p. á.
Disznózsir	szilárdabb	pesti 74.—
Szalonna	szilárdabb	—.— p. —.68 kr. á.
Faggyu	szilárd	— p. 57 frt á.
Szilva	szilárdabb	30.25—30.50
Dió	lanyha	16—17.85 kr.
Gubacs	szilárd	30. —32
Hamuzsir	keresetlen	fen. 32.10, kékes 25.90
Borkó	szilárd	67.75 kr.
Méz	lanyha	nyers 33.— sárga csurg. 35
Viasz	keresetlen	rozsnyói 140
Szesz	szilárd	31.80—32.20 kr.

Be-fizet	Kötvények:	Adva	Tartva
100	Magyar vasuti kölcsön 120 frts	95.—	97.—
120	Gömöri államvasuti záloglevél	—.—	—.—
	Magyar sorsjegy kölcsön	67.—	68.—
	1871-ik magyar államkötvény	—.—	—.—
	1872-ik " "	—.—	—.—
	1874-ki m. k. kincst. ut. 6% oz.	95.50	96.50
	Földteherm. kötvény magyar.	71.50	72 50
	" " 1867. zár.	71.—	72.—
	" " temesi b.	71.50	72.50
	" " 1867. zár.	71.—	72.—
	" " horv.-szl.	—.—	—.—
	" " erdélyi	72.—	72.50
	Szőllőváltsági kötvény 100 frts	69.—	69.50
	1871. pestvárosi kölcs. 6%	87.50	88.50
	Biztositások:		
200	Első magyar biztositó társaság	1140.—	1150.—
100	Haza, életbiztositó társaság	46.—	47.—
100	Pannonia, viszontbiztos. társ.	357.—	360.—
300	Pesti biztositó intézet	52.50	53.—
	Vasutak:		
200	Pécs-barcsi vasut	—.—	—.—
200	Pesti közuti vaspálya társaság	166.—	167.—
100	Budai " " "	22.—	24.—
200	Ujpest-Rákospalotai lóvonatu	—.—	—.—
200	Alföld-Fiumei	—.—	—.—
200	Észak-keleti	—.—	—.—
200	Magyar-keleti	—.—	—.—
200	Első erdélyi	—.—	—.—
100	Déli vaspálya-társaság	—.—	—.—
80	Budai hegyipálya	49.—	50.—
	Bankok:		
100	Municipális hitelbank	10 50	11.—
100	Angol-magyar bank	39.—	41.—
200	Magyar általános hitelbank	107.50	108.—
200	Franco-magyar bank	—.—	—.—
160	Magyar által. földhitelrészv.-t.	29.—	30.—
80	Kisbirtokosok földhitelintéz.	50.—	53.—
100	Takarék- és hitel-egylet	—.—	—.—
100	Budai-óbudai népbank	6.50	7.—
200	Iparbank	38.—	40.—
500	Budai kereskedelmi bank	95.—	102.—
200	Pesti " "	540.—	545.—
100	Pesti iparbank	130 —	135.—
50	Pest-budai késmüves-bank	43.—	44.—
240	Birodalmi tisztiegyl. m.hit. int.	—.—	—.—
	Takarékpénztárak:		
60	Gödöllői takarékpénztár	—.—	—.—
100	Országos központi "	72.—	72.25
1000	Pesti I. hazai "	2250.—	2260.—
100	Pest-Budai fővár. "	87.—	88.—
100	Pest-külvárosi "	39.—	40.—
140	Szent-Endrei "	—.—	—.—
90	Ujpesti "	—.—	—.—
	Malmok:		
500	Concordia-gőzmalom	345.—	350.—

Be-fizet		Adva	Tartva
200	Erzsébet-gőzmalom	166.—	168.—
160	Luiza-gőzmalom	150.—	152.—
200	Molnár- és sütő-gőzmalom	295.—	300.—
500	Hengermalom	760.—	780.—
300	Victoria-gőzmalom	245.—	246.—
500	Első budapesti gőzmalom	820.—	830.—
1000	Pannonia-gőzmalom	840.—	850.—
	Különféle iparpapirok:		
80	Építőtársaság, Pesti	—.—	—.—
500	Serfőződe, I. magyar	280.—	285.—
200	Sertéshizlaló	120.—	125.—
200	„Athenaeum" könyvnyomda	233.—	235.—
500	Pesti	480.—	500.—
200	„Franklin-Társulat"	—.—	—.—
500	Ganz-féle vasöntőde	148.—	150.—
200	Gschwind-féle szeszgyár	210.—	212.—
200	Kereskedelmi épület	—.—	—.—
210	Gyapjumosó és bizom. I. magy.	105.—	106.—
200	Salgó-Tarjáni kőszén	70.—	72.—
100	" vasöntőde	28.—	32.—
200	Schlick-féle vasöntőde	80.—	82.—
200	Sóskúti kőbánya-társaság	78.—	80.—
200	Spodium és csontliszt	170.—	175.—
500	Szeszgyár, I. magyar	—.—	—.—
200	Kőszén- és téglagyár(Drasche)	40.—	45.—
200	Általános Waggon-kölcs. társ.	—.—	—.—
105	Alagut-társaság	56.50	57.50
200	Tégla- és mészégető, ujlaki	25.—	26.—
200	Téglagyár, kőbányai	37.—	38.—
	Záloglevelek:		
	Magyar földhitelintézet 5½%	85.25	85.50
	" járadékbárcza 6%	—.—	—.—
	" jelzálogbank 5½%	78.25	78.75
	" ált. földhiteltárs. 6%	—.—	85.—
	" " " 5½%	—.—	—.—
	Pesti kereskedelmi bank	86.—	86.25
	Kisbirtok. földhitelintézet 6%	84.50	85.—
	Elsőbbségek:		
300	Éjszakkeleti vaspálya 5%	—.—	—.—
300	Magyar galicziai vasp. ez. 5%	—.—	—.—
200	I. erdélyi vasp. 5% ez. frt 100	—.—	—.—
100	Budapesti lánczhid 6%	84.75	85.—
150	Budapesti malom 6%	—.—	—.—
	Pénznemek:		
	Császári arany	6.05	6.10
	Osztrák-magyar 8 frtos arany	10.12	10.18
	20 frankos arany	10.12	10.18
	Osztrák és magyar ezüst	105.—	106.—
	Porosz pénztárjegy	62.20	62.30
Leszám-kamat	**Váltók:**		
4	Augsburg 100 délném. frt után	—.—	—.—
4	M. Frankfurt 100 din. frt után	61.50	61.75
4	Hamb. 100 din. bir. Mark után	61.50	61.75
2	London 100 font Sterling után	126.50	127.50
—	Milano 100 Lir. n. lit. (frc) után	—.—	—.—
3	Páris 100 franc után	50.10	50.30

I. Osztrák. államadósság.	Adva	Tartva
Egys. jár., jegyekb. máj.—nov. 5%	62.—	62.25
" " ezüstben jan.—jul. 5%	63.30	65.50
Sorsolással 1839-ből egész sorsjegy pp.	255.—	257.—
" 1860-ból 100 frtos 5%	115.50	116.50
" 1864-ből 100	129.—	129.50
II. Földteherment. kötvény.		
Horvát-tótországi 5%	—.—	—.—
Erdélyi 5%	72.—	72.75
Temesi Bánság 5%	71.50	72.50
Temesi 1867-iki sorsol. záradékkal	71.50	72.50
Magyar 5%	72.50	73 25
" 1867-iki sorsol. záradékkal	71.50	72.50
III. Magy. közkölcsönök.		
Dunaszabályozási 5% 100 frtos	104.25	104.75
Magy. vasuti 120 frt (300 frk.) 5%	98.—	98.50
Gömöri záloglevél 5% 150 frt	—.—	—.—
Magyar nyeremény 100 frt	68 —	69.—
" " 50 frt	67.50	68.50
" szőlődézsma válts. 100 frt	—.—	71.25
Pest városi 6%	—.—	—.—
IV. Bankrészvények.		
Ang.-osztr. b. 200 frtos 120 frt bef.	73.75	74.—
Angol-magyar bank 100 frt 40%	—.—	—.—
Magyar földhitelintézet 200 frt 50	29.—	30.—
Keresk. és iparhitelintézet 160 frt	144.90	145 10
Magyar általános hitelint. 200 frt	110.75	111.—
Pesti kereskedelmi bank 500 frt	—.—	—.—
Alsó-ausztriai leszám. bank 500 frt	635.—	641.—
Franco-osztrák 100 frt	—.—	—.—
Franco-magyar 200 frt	—.—	—.—
Magyar ált. municipalis 200 frt 40	—.—	—.—
Osztrák nemzeti bank	830.—	834.—
Uniobank 200 frt	52.—	53.—
V. Közlekedési vállalatok.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt	—.—	98.—
Dunagőzhajózási társ. 500 frt pp.	355.—	357.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	—.—	—.—
Kassa-oderbergi pálya 200 frt	86.—	88.—
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	—.—	—.—
Állampálya 200 frt pp.	271.—	272.—
Déli pálya 200 frt	74.50	75.—
Tiszai pálya 200 frt	—.—	167.—
Magyar-gácsorsz. első pálya 200 frt	—.—	85.—
" észak-kel. pálya 200 frt ez.	91.—	93.—
" keleti pálya 200 frt	27.75	28.25
" nyug. székesf.-grácz 200 frt	—.—	90.—
Bécsi Tramway 200 frt	95.—	97.—
VI. Záloglevelek.		
Osztrák földhitelintézet sorsj. 5%	106.—	106.50
" 33 éves visszafizetés 5%	89.75	90.25
Nemzeti bank o. é. 5%	96.75	97.—

	Adva	Tartva
Magyar földhiteltárs. 34 év 5½%	—.—	—.—
" földhitelintézeti 5½%	85.50	86.75
" kereskedelmi bank 23 év	—.—	—.—
VII. Elsőbbségi kötvények.		
Alföld-fiumei pálya 200 frt ez. 5%	—.—	65.—
Báttaszék-Dombovár 200 frt ez. 5%	58.50	60.—
Pécs-barcsi pálya 200 frt ezüst	—.—	—.—
Kassa-oderbergi 200 frt	—.—	65.50
Első erdélyi pálya 200 frt ezüst	58.—	58.25
Állampálya 500 frank 3%	156.75	157.25
" 1867-iki 3%	148.—	150.—
" 200 frt 5%	149.—	151.—
Tiszavidéki 5%	79.—	79.50
Magyar észak-keleti 300 frt 5%	—.—	62.50
" keleti 300 frt 5%	—.—	59.25
" nyugoti 200 frt 5%	—.—	67.—
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt	—.—	—.—
Karoly Lajos pálya 300 frt II. kib.	97.75	98 25
VIII. Magánsorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt	155.—	156.—
Clary 40 frt pp.	29.25	29.75
Dunagőzhajózási társ. 100 frt pp.	—.—	93.25
Innsbrucki vásári 20 frs	17.50	18.—
Keglevich 10 frt	14.—	14.50
Krakkói sorsjegy kölcsön 20 frt	14.50	15.—
Budavárosi kölcsön 40 frt	29.—	29.50
Pálffy 40 frtos pp.	28.50	29.—
Rudolf-alapitvány 10 frt	13.40	13.80
Salm 40 frt pp.	39.75	40.—
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt	15.90	16.50
St.-Genois 40 frt pp.	31.70	32.20
Stanislau városi 20 frt	18.75	19.25
Trieszt város 100 frt pp.	118.—	119.—
Waldstein 20 frt pp.	22.50	23.50
Windischgrätz 20 frt	26.75	—.—
IX. Váltók (3 hóra).		
Amsterdamra 100 frt holl. 3½%	—.—	—.—
Augsburgra 100 frt délném. 4½%	—.—	—.—
Berlin 100 tallér 4%	61.15	61.25
Boroszló 100 tallér 4%	—.—	—.—
Brüssel 100 frs 4%	—.—	—.—
Frankfurti 100 frt délném. 3%	61.15	61.25
Hamburgra 100 b. márk. 3%	61.15	61.25
Londonra 10 font sterling 2½%	125.50	126.10
Marseille 100 frank 4%	—.—	—.—
Páris 100 frank 4%	49.75	49.85
Pénzek árfolyama.		
Cs. kir. arany	6.—	6.02
20-frankos arany	10.07	10.08
Orosz imperiale	—.—	—.—
Mária-Terézia-tallér	—.—	—.—
Ezüst	105.—	105.25
Egyleti tallér	—.—	—.—
Porosz pénztári utalvány	61.75	61.85

KÖZLEKEDES

Osztrák-államvaspálya.

GYORSVONATOK.

Budapest — Bécs.
Budapest ind. 7.50 r.
Érsekujvár ind. 10.33 r.
Pozsony ind. 12.58 d.
Bécs érk. 1.48 du.

Bécs — Budapest.
Bécs ind. 3.45 d. u.
Pozsony ind. 5.13 d. u.
Érsekujvár ind. 7.29 d. u.
Budapest érk. 10.15 e.

SZEMÉLYVONATOK.

Bécs — Budapest Baziás.
Bécs ind. 8.36 r. 8.20 e.
Pozsony ind. 11.05 r. 11.08 e.
Érsekujvár ind. 2.04 d. u. 2.14 r.
Budapest érk. 5.30 d. u. 6.08 r.
Budapest ind. 6.50 d. u. 7.05 r.
Czegléd ind. 9.20 e. 9.21 r.
Szeged ind. 12.48 é. 1.11 d. u.
Temesvár ind. 4.37 r. 5.05 d. u.
Baziás érk. 8.46 r. 10.55 e.

Baziás — Budapest — Bécs.
Baziás ind. 6.— e. 3.50 r.
Temesvár ind. 9.48 e. 9.22 r.
Szeged ind. 1.32 é. 1.12 d. u.
Czegléd ind. 5.16 r. 5.16 d. u.
Budapest érk. 8.04 r. 7.42 e.
Budapest ind. 9.10 r. 9.20 e.
Érsekujvár ind. 12.44 r. 1.— é.
Pozsony ind. 4.13 d. u. 4.06 r.
Bécs érk. 6.22 d. u. 6.11 r.

Bécs — Ujszöny.
Bécs ind. 7.48 r. 5.58 e.
Győr ind. 11.56 d. e. 10.10 e.
Ujszöny érk. 2.21 d. u. 11.13 é.

Ujszöny — Bécs.
Ujszöny ind. 2 21 d. u. 3.50 r.
Győr ind. 4.13 d. u. 5 07 r.
Bécs érk. 7.58 e. 8.52 r.

Valkány — Perjámos.
Valkány ind. 3.21 d. u.
Perjámos érk. 6.06 d. u.

Perjámos - Valkány.
Perjámos ind. 8.25 r.
Valkány érk. 11.10 d. e.

Jassenova — Oravicza.
Jassenova ind. 4.48 r. 8.12 r.
Oravicza érk. 7.15 r. 9.54 r.

Oravicza — Jassenova.
Oravicza ind. 5.— d. u. 7.08 e.
Jassenova érk. 6.38 d. u. 8.53 e.

Orovicza — Steyerdorf és vissza.
Oravicza ind. 10.30de. | Steyerdorf in. 2.45du.
Steyerdorf ér. 1.55du. | Oravicza érk. 5.57du.

Tótmegyer — Surány és vissza.
Tótmegyer ind. 1.40du. | Surány ind. 11.45de.
Surány érk. 2.10du. | Tótmegyer ér. 12.15d.

Magyar királyi államvasutak.

Budapest — Losoncz — Ruttka.
Budapest ind. 2.54 d. u. 10.30 é. 7.20 r.
Gödöllő ind. 3.59 d. u. 12.11 é. 8.26 r.
Hatvan ind. 4.56 d. u. 1.38 é. 9,46 d. e.
S.-Tarján ind. 6.41 e. 4.09 é. 12.59 d. u.
Losoncz ind. 8.05 e. 6.18 r. 4.40 d. u.
Zólyom ind. 9.50 é. 9.14 r.
Ruttka érk. 1.21 é. 9.44 d. e.

Ruttka — Losoncz — Budapest.
Ruttka ind. 12.30 é. 4.25 d. u.
Zólyom ind. 4.13 r. 9.43 é. 7.50 r.
Losoncz ind. 6.05 r. 12.18 é. 11 34 d. e.
S.-Tarján ind. 7.24 r. 2.34 é. 2.17 du.
Hatvan ind. 9.20 d. e. 5.40 r. 4.52 du.
Gödöllő ind. 10.12 d. e. 7.07 r. 5.49 du.
Budapest erk. 11.18 d. e. 8.15 r. 7.— e.

Zólyom — Beszterczebánya és vissza.
Zólyom ind. 10.10 é. | Beszterczeb. in. 6.30 r.
Szliács ind. 10.34 é. | Szliács ind. 7.13 r.
Beszterczeb. é. 11.30 é. | Zólyom érk. 7.27 r.

Garam-Berzencze — Selmecz és vissza.
G.Berzence i. 10— de. | Selmecz ind. 4.30 du.
Selmecz érk. 12.05du. | G.Berzencze é. 6.14du.

Miskolcz — Fülek.
Miskolcz ind. 6.18 r. 2.— d. u.
Bánréve ind. 9.33 d. e. 5.05 d. u.
Fülek érk. 12.20 d. u. — —

Fülek — Miskolcz.
Fülek ind. 6.40 r. — —
Bánréve ind. 10.— de. 4.— r.
Miskolcz érk. 12.45 d. u. 6.32 r.

Budapest — Hatvan — Miskolcz.
Budapest ind. 7.20 r. 8.45 e.
Gödöllő ind. 8.26 r. 10.29 é.
Hatvan ind. 9.36 de. 12 — é.
Vámos-Györk ind. 10.12 de. 1.11 r.
Füzes-Abony ind. 11.19 de. 3.09 r.
Miskolcz érk. 12.56 du. 5.53 r.

Miskolcz — Hatvan — Budapest.
Miskolcz ind. 1.50 du. 10.— e.
Füzes-Abony ind. 3.06 du. 12.51 é.
Vámos-Györk ind. 4.08 du. 2.37 é.
Hatvan ind. 4.52 du. 3.40 é.
Gödöllő ind. 5.49 du. 5.26 r.
Budapest érk. 7.— e. 6.30 r.

Vámos-Györk — Gyöngyös.
Vámos-Györk ind. 2.47 é. 10.25 d. e.
Gyöngyös érk. 3.27 é. 11.05 d. e.

Gyöngyös — Vámos-Györk.
Gyöngyös ind. 12,— é. 9.— r.
Vámos-Györk érk. 12.29 é. 9.29 r.

Füzes-Abony — Eger.
Füzes-Abony ind. 3.19 é. 11.30 d. e.
Eger érk. 4.12 é. 12.23 d. u.

Eger — Füzes-Abony.
Eger ind. 9.45 d. e. 11.37 é.
Füzes-Abony érk. 11.30 d. e. 12.22 é.

Hatvan — Szolnok.
Hatvan ind. 5.24 d. u.
Jászberény ind. 6.59 e.
Szolnok erk. 9.09 e,

Szolnok — Hatvan.
Szolnok ind. 5.00 r.
Jászberény ind. 7.27 r.
Hatvan érk. 8.42 r.

Zákány — Zágráb.
Zákány ind. 6.10 r. 3,45 d. u.
Kőrös ind. 7.44 r. 5.41 d. u.
Zágráb érk. 9.25 r. 8.10 e.

Zágráb — Zákány.
Zágráb ind. 6.28 d. u. 7.50 r.
Kőrös ind. 8.23 d. u. 10.24 r.
Zákány érk. 9.55 e. 12.15 d.

Károlyváros — Fiume és vissza.
Károlyvár. i. 12.10 r. | Fiume ind. 6.15 r.
Fiume érk. 9.22 e. | Károlyvár. é. 3.20 r.

Szabadalm. déli vasuttársaság.

Budapest — Pragerhof.
Budapest ind. 7.10 r. 9.35 e.
Székesfehérvár ind. 9.22 r. 11.56 é.
Kanizsa ind. 2.47 d. u. 4.50 r.
Pragerhof érk. 5.41 d. u. 7.47 r.

Pragerhof — Budapest.
Pragerhof ind. 9.50 r. 7.— e.
Kanizsa ind. 2.06 du. 11.30 é.
Székesfehérvár ind. 6.36 du. 4.15 r.
Budapest érk. 8.36 e. 6.16 r.

Kanizsa — Bécs.
Kanizsa ind. 11.48 é. .—
Szombathely ind. 3.07 r. .—
Soprony ind. 5. 22 r. .—
Bécs érk. 9.42 r. .—

Bécs — Kanizsa.
Bécs ind. 7.15 e. .—
Soprony ind. 10.30 é. —.—
Szombathely ind. 12.52 é. .—
Kanizsa érk. 4 38 r. .—

Kanizsa — Barcs.
Kanizsa ind. 4.38 r. .—
Zákány ind. 5.41 r. .—
Barcs érk. 7.18 r. .—

Barcs — Kanizsa.
Barcs ind. 8.31 e. .—
Zákány ind. 10.23 e. —.—
Kanizsa érk. 11.48 é. —.—

Székesfehérvár — Ujszöny.
Székesfehérvár ind. 10.18 d. e. 12.23 é.
Kisbér ind. 12.28 d. u. 2.30 é.
Ujszöny ind. 1.37 d. u. 3.34 r.

Ujszöny — Székesfehérvár.
Ujszöny ind. 2.33 d. u. 11.37 é.
Kisbér ind. 3.56 d. u. 12.57 é.
Székesfehérvár érk. 5.33 d. u. 2.59 é.

Zágráb — Károlyváros.
Zágráb ind. 9.55 d. e. 8.45 e.
Károlyváros érk. 11.50 d. e. 10.40 é.

Károlyváros — Zágráb.
Károlyváros ind. 5.10 r. 3.40 d. u.
Zágráb érk. 7.05 r. 5.30 d. u.

Sziszek — Steinbrück.
Sziszek ind. 6.— r. 5.55 d. u.
Zágráb ind. 7.35 r. 8.05 e.
Steinbrück érk. 10.53 de. 11.15 é.

Steinbrück — Sziszek.
Steinbrück ind. 4.50 d. u. 6.05 r.
Zágráb ind. 8.30 e. 9.40 d. e.
Sziszek érk. 10.27 é .11.03 d. e.

Fiume — Szentpéter.
Fiume ind. 5.— r. 1.30 du.
Szentpéter érk. 8.25 r. 5.29 du.

Szentpéter — Fiume.
Szentpéter ind. 10.50 d. e. 8.15 e.
Fiume érk. 2.43 d. u. 2.32 é.

Zákány — Báttaszék és vissza.
Zákány ind. 6.40 r. 4.05 d. u.
Kaposvár i. 10.40 de. 7.52 e.
Dombóvár i. 11.09 de. 9.05 e.
Báttaszák ér. 3.04 du. 12.32 é.
Báttaszék ind. 2.45 é. 1 — d. u.
Dombóvár in. 6.40 r. 4.36 d, u.
Kaposvár ind. 8.16 r. 6.06 e.
Zákány érk. 12.05 d. u. 9.40 e.

Tiszavidéki vaspálya.

Budapest — Debreczen — Kassa.
Budapest ind. 7.20 r. 6.03 e.
Czegléd ind. 10.21 d. e. 9.21 e. 4.03 r.
Szolnok ing. 11.27 d. e. 10.31 é. 6.21 r.
P.-Ladány ind. 2.08 d. u. 2.— d. u. 11.44 r.
Debreczen ind, 4.01 d. u. 4.30 r. 2.30 d. u.
Tokaj ind. 6.56 e. 9.52 d. e.
Miskolcz ind. 9.12 é. 1.12 d. u. 8.07 r.
Kassa érk. 6.09 e. 11.52 d. u.

Kassa — Debreczen — Budapest.
Kassa ind. 9.29 d. e. 6.10 é.
Miskolcz ind. 7.49 r. 1.48 d. u. 9.31 e.
Tokaj ind. 9.31 d. e. 5.28 e.
Debreczen ind. 12.53 d. u. 10.22 é. 3.25 é.
P,-Ladány ind. 2.32 d, u. 12.30 é. 6.37 é.
Szolnok ind. 4.59 d. u. 4.40 r. 12.14 r.
Czegléd érk. 5.52 e. 6.02 r. 1.52 é.
Budapest érk. 8.31 e. 8.45 é.

Püspök-Ladány — Nagyvárad.
P.-Ladány ind. 2.43 d. u. 2.18 é.
Nagyvárad érk. 4.59 d. u. 5.33 r.

Nagyvárad — Püspök-Ladány.
Nagyvárad ind. 11.34 d. e. 912. e.
P.-Ladány érk. 1.31 d. u. 11.53 é.

Budapest — Arad — Temesvár.
Budapest ind. 7.30 r. 6.03 e.
Czegléd ind. 10.21 d. e. 9.11 é.
Szolnok ind. 11.17 é. 10.20 é.
Csaba ind. 2.09 d. u. 4.24 é.
Arad ind. 4.09 d. u. 5.44 r.
Vinga ind. 4.43 d. u. 7.13 r.
Temesvár érk. 6.56 e.

Temesvár — Arad — Budapest.
Temesvár ind. 9.09 d. e.
Vinga ind. 11.27 d. e. 7.49 e.
Arad ind. 12.39 d. u. 9.25 e.
Csaba ind. 2.13 d. u. 11.50 é.
Szolnok ind. 4.59 d. u. 4.29 r.
Czegléd érk. 5.52 e. 7.02 e.
Budapest érk. 8.31 e. 8.45 r.

Vágvölgyi vaspálya.

Pozsony — Nagyszombat.
Pozsony ind. 7.30 r. 6.30 e.
Modor ind. 8.14 r. 7.52 e.
Nagyszombat érk. 9.12 d.e. 8.42e.

Nagyszombat — Pozsony.
Nagyszombat ind. 6.15 r. 6.23 e.
Modor ind. 7.10 r, 7.42 e.
Pozsony érk. 7.57 r. 8.35 é.

Magyar északkeleti vasut.

Szerencs — M.-Sziget.
Szerencs ind. 9.35 de. 4.50 du.
S.-A.-Ujhely i. 11.— de. 5.44 du.
Csap ind. 1.49 du. 8.31 e.
Bátya ind. 3.12 d. u.
Királyháza ind. 6.24 e. 2.— é.
M.-Sziget érk. 8.19 é. 5.26 r.

M.-Sziget — Szerencs.
M.-Sziget ind. 6.35 r. 9.24 é.
Királyháza ind 10.23 d. e. 1.39 é.
Bátya ind. 1.— d. u.
Csap ind. 3.09 d. u. 6.09 r.
S.-A.-Ujhely ind. 5.— e. 8.30 de.
Szerencs érk. 7.58 e. 11.02 de.

Debreczen — Királyháza.
Debreczen ind. 4.12 du. 4.— r.
Nagy-Károly ind. 8.— e. 6.42 r.
Szatmár ind. 9.33 é. 8.03 r.
Királyháza érk. 12.31 é. 10.08 de.

Királyháza — Debreczen.
Királyháza ind. 8.19 e. 2.56 du.
Szatmár ind. 6.12 r. 5.— du.
Nagy-Károly ind. 8.17 r. 6.33 e.
Debreczen érk. 11.50 de. 9.07 e.

Batyu — Munkács.
Batyu ind. 3.12 d. u.
Munkács érk. 4.24 d. u.

Munkács — Batyu.
Munkács ind. 11.49 d. e.
Batyu érk. 1.— d. u.

Sátoralja-Ujhely — Kassa
S.-A.-Ujhely ind. 8.30 r. 5.—du.
Leg.-Mihályi ind. 9.33 r. 6.45 du.
Kassa ind. 9.44 é. 12.13 du.

Kassa — Sátoralja-Ujhely.
Kassa ind. 1.31 du.
Leg.-Mihályi ind. 4.10 du.
S.-A.-Ujhely érk. 5.30 e.

Unghvár — Nyiregyháza.
Unghvár ind. 12.11 d. u.
Csap ind. 1.80 d. u.
Kisvárda ind. 4.20 d. u.
Nyiregyháza érk. 8.48 d. u.

Nyiregyháza — Unghvár.
Nyiregyháza ind. 8.20 r.
Kisvárda ind. 11.38 d. e.
Csap ind. 1.19 d. u.
Unghvár érk. 4.10 d. u.

Első erdélyi vaspálya.

Arad — Gyulafehérvár
Arad ind 6.29 r. 4.25 du.
Soborsin ind. 10.07 r. 8.18 e.
Piski ind. 2.21 d. u. 12.34 é.
Gy.-Fehérv. érk. 5.09 d. u. 3.13 é.

Gyulafehérvár — Arad.
Gy.-Fehérv. ind. 10.18 de. 10.— é.
Piski ind. 4.04 d. u. 4 04 r.
Soborsin ind. 4.10 d. u. 7.47 r.
Arad érk. 8.11 e. 11.55 de.

Piski — Petrozsény.
Piski ind. 2.41 d. u.
Petrozsény érk. 7.29 e.

Petrozsény — Piski.
Petrozsény ind. 7.47 r.
Piski érk. 11.08 d. e.

Magyar keleti vasut.

Nagyvárad — Kolozsvár — Brassó.
Nagyvárad ind. 5.27 d. u. 6.18 r.
B.-Hunyad ind. 9.21 é. 12.55 du.
Kolozsvár ind. 11.33 é. 3.31 du.
Nagyenyed ind. 3.42 é. 9.57 é.
Segesvár ind. 8.19 r. 4.38 é.
Brassó érk. 1.36 du. 9.50 r.

Brassó — Kolozsvár — Nagyvárad.
Brassó ind. 2.30 du. 4.30 du.
Segesvár ind. 7.39 e. 11.26 é.
Nagyenyed ind. 12.15 é. 6.58 r.
Kolozsvár ind. 4.47 é. 12.32 du.
B.-Hunyad ind. 6.51 r. 3.31 du.
Nagyvárad érk. 10.44 de. 8.06 e.

Kocsárd — Marosvásárhely.
Kocsárd ind. 3.10 r.
Maros-Vásárhely érk. 6.21 r.

Marosvásárhely — Kocsárd.
Maros-Vásárhely ind. 9.33 é.
Kocsárd érk. 12.43 é.

Kis-Kapu — Nagy-Szeben.
Kiskapu ind. 6.50 r. 9.54 e.
Nagyszeben érk. 8.41 r. 11.45 é.

Nagy-Szeben — Kis-Kapu.
Nagyszeben ind. 7.19 e. 4.10 r.
Kiskapu érk. 9.04 e. 5.55 r.

Tövis — Gyulafehérvár.
Tövis ind. 6.25 r. 11.45 d.
Gy.-Feh. é. 7.03r. 12.23 d.

Gyulafehérvár — Tövis.
Gy.-Feh. ind. 8.07 e. 3.20 r.
Tövis érk. 8.45 e. 3.58 r.

Alföld-fiumei vaspálya.

Nagyvárad — Eszék.
N.-Várad ind. 5.17 d, u. 9.23 d. e.
Csap ind. 8.40 e. 2.45 d. u.
Szeged érk. 7.39 e.
Szeged ind. 2.09 é. 12.07 d.
Szabadka ind. 4.33 r. 4.30 d. u.
Gombos ind. 9.15 d. e. 10.— é.
Eszék érk. 10.23 d. e. 11.19 e.

Eszék — Nagyvárad.
Eszék ind. 2.59 d. u. 4.59 r.
Gombos ind. 7.22 e. 5.40 r.
Szabadka ind. 10.13 é. 10.22 de.
Szeged érk. 12.09 é.
Szeged ind. 4.14 é. 12.17du.
Csaba ind. 6.03 r. 2.45 du.
N.-Várad érk. 9.22 d. e. 7.27 e.

Eszék — Villány.
Eszék ind. 3.— r. 2.34 d. u.
Villany érk. 4.48 de. 4.28 d. u.

Villány — Eszék.
Villány ind. 11.10 d. e. 12.23 é.
Eszék érk. 11 59 d. u. 2.25 é.

Mohács-pécs-barcsi vasut.

Mohács — Barcs.
Mohács ind. 3.59 d. u. 4.19 r.
Pécs ind. 9.— e. 8.52 r.
Barcs érk. 9.59 é. 8.25 d, e.

Barcs — Mohács.
Barcs ind. 7.09 e. 7.29 r.
Pécs ind. 9.54 d. e. 8.59 e.
Mohács érk. 12.59 d. u. 11.59 é.

Magyar nyugoti vasut.

Székesfehérvár — Grácz.
Sz.-Fehérvár ind. 9.27 r.
Veszprém ind. 1.40 é. 11.31 de.
Kisczell ind. 6.38 r. 1.47 du.
Szombathely érk.
Szombathely ind. 9.30 r. 3.15 du.
Gyanatalva ind. 12.17 é. 5.02 du.
Grácz érk. 7.40 e.

Grácz — Székesfehérvár.
Grácz ind. 6.24 r.
Gyanafalva ind. 3.07du. 9.15de.
Szombathely érk.
Szombathely ind. 6.46 e. 11.27 de.
Kisczell ind. 8.46 é. 1.28du.
Veszprém ind. 2.12 é. 4.47 du.
Sz.-Fehérvár érk. 6.33 e.

Győr — Kisczell.
Győr ind. 9.50 r. 5.40 du.
Pápa ind. 11.20 e. 7.56 du.
Kisczell érk. 12.13 d. 8.56 du.

Kisczell — Győr.
Kisczell ind. 1.55 d. u. 6.20 r.
Pápa ind. 2.47 d. u. 7.33 r.
Győr érk. 4.16 d. u. 9.14 r.

Kassa-oderbergi vasut.

Kassa — Oderberg.
Kass ind. 12.54 du. 10.24 é.
Igló ind. 4.52 du. 2.36 é.
L.-Sz.-Mikl. ind. 9.20 é. 7.31 r.
Ruttek ind. 1.49 é. 11.52 du.
Zsolna ind. 2.31 é. 11.09 du.
Oderberg ésk. 5.48 r. 3.18 du.

Oderberg — Kassa.
Oderb. ind. 6.15 é. 11.18 de.
Zsolna ind. 10.30 é. 3.15 du.
Ruttek ind. 1.59 é. 4.59 du.
L.-Sz.-Mikl. ind. 4.54 r. 7.56 e.
Igló ind; 9.22 de. 1.21 é.
Kassa érk. 12.53 du. 6.08 r.

Kassa — Eperjes.
Kassa ind. 6.30 e. 6.00 r.
Eperjes érk. 7.57 e. 7.37 r.

Eperjes — Kassa.
Eperjes ind. 12.20 d. u. 3.04 é.
Kassa érk. 2.05 d. u. 4.32 é.

Eperjes-tarnowi vasut.

Eperjes — Orló.
Eperjes ind. 2.45 d. u.
K.-Szeben ind. 3.52 du.
Orló érk. 6.10 e.

Orló — Eperjes.
Orló ind. 4.33 r.
K.-Szeben ind. 7.12 r.
Eperjes érk. 8.15 r.

Első magy.-galiczai vasut.

Legenye-Mihályi — Przemysl
Leg.-Mihályi ind. 7.— e. 12.51 é.
Homonna ind. 9.30 é. 4.54du.
Alagut ind. —
Lupkov ind. —
Zagorcz ind. —
Przemysl érk. 10.05 r. 9.45 e.

Przemysl — Legenye-Mihályi.
Przemysl ind. 9.01du. 5.05 r.
Zagorcz ind. —
Lupkov ind. —
Alagut ind. —
Homonna ind. 5.41 e. 12.44 é.
Leg.-Mihályi 8.— r. 4.5érk. 4 e.

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyit gyökeresen fényes és tartós siker **biztositása** mellett mindennemü

TITKOS

BETEGSÉGEKET

1) **az önfertőzésnek** minden következményeit, ugymint **magömléseket,** az **ingerlékeny gyengeséget, az ondófolyást,** különösen a

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt);

2) **hugycsöfolyásokat** (még oly idülteket is), a **nemzőrészek bujakóros fekélyeit és másodrendü bujakórt** minden alakjaiban és elcsufitásaiban;

3) **hugycsőszükületeket:**

4) friss és idült nyákfolyásokat **nőknél,** az ugynevezett **fehérfolyást,** és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT,

5) **bőrkiütéseket;**

6) a **hugyhólyag betegségeit** és mindennemü **vizelési nehézségeket.**

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és estve 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-uteza 2-ik szám a. kigyó- és városház-utcza sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek.

Grünvald Henrik

sirkő-raktára

Budapesten,

föher. Mária Valéria-utca 9. sz. Lévay-féle házban,

ajánlja gazdagon ellátott

síremlék-szobor-raktárát

granit, vörös és sziléziai márványból, ugymint homokkőből, *mindenféle alakban és nagyságban.*

Fentemlitett munkák architektai rajz szerint legpontosabban készittetnek és a lehetö legolcsóbb áron szállittatnak.

Mintarajzok kivánatra ingyen és dijmentesen küldetnek.

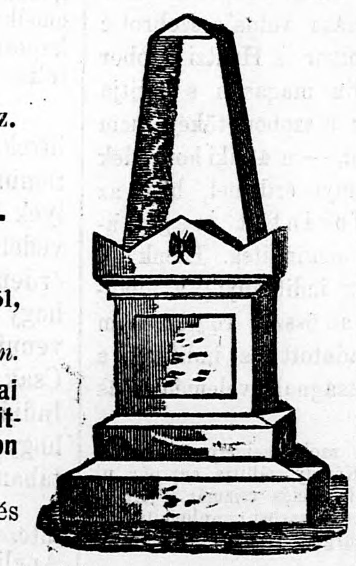

ANTON és CSALAY

ujonan nyitott

butor-raktára

Budapesten, Dorottya-utcza 5. szám alatt, bemenet a Wurm-utczában, ajánla a nagyérdemü közönségnek nagyobb választéku szilárd gyártmányu **asztalos-** és **kárpitos** munkáit a legolcsóbb árakon.

Mély tisztelettel

Anton és Csalay.

VODIANER F.

nyomdatulajdonos

(Budapest IV, megyeháztér 9-ik szám,)

ajánlja jól berendezett nyomdáját mindenféle e szakba vágó nyomtatványokra és azoknak csinos, correct és olcsó ároni elkészitésére.

Postautján leendő megrendelések pontosan teljesittetnek.

LAMPEL ROBERT könyvkiadó-hivatalában

Budapest, (váczi-utcza 12. sz.)

rendkivül leszállitott olcsó áron

a következő könyvek kaphatók:

Képes

PESTI SZAKÁCSKÖNYV.

Sz. Hilaire J. Kovács Irma, Dorn Anna, Gombos Erzsi és többek után.

FÜGGELÉKKEL:

A magyar gazdasszony házi kincstára.

Összeállitotta

ZEMPLÉNYI ANTONIA.

2-dik kiadás.

Kötve **2 frt.** Finom vászonkötésben **3 frt 60 kr.** Füzve **1 frt 40 kr.**

ANGYAL BANDI.

KÖLTŐI BESZÉLY

HAT ÉNEKBEN

irta

TÓTH ENDRE.

Füzve 88 oldal.

Ára azelőtt 20 kr. — Most csak 10 kr.

Kis franczia tolmács.

Irta

Dr. Zilahy Pál.

Utmutatás a franczia nyelvnek lehető legrövidebb idő alatti elsajátitására. A kiejtés **magyarul** *van hangjelezve.*

Ára füzve 30 kr.

Budapest. 1876. Nyomatott Vodianer F.-nél.